

**ELS PARTITS POLÍTICS EUROPEUS: CAP A UNA PERSPECTIVA
TRANSNACIONAL**

Autor: Pol Pérez i Rovira

Tutor: Dr. Macià Serra i Serra

Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració

Facultat de Dret – Universitat de Girona

Curs 2022-2023, convocatòria de juny del 2023

ABSTRACT

Aquest treball vol analitzar els actuals partits polítics europeus i conèixer el seu funcionament i organització per tal de saber fins a quin punt es pot dir si són un partit paneuropeu amb estructures transnacionals o simplement són una suma dels diferents partits nacionals. Per aconseguir l'objectiu plantejat s'analitzarà els dos principals partits europeus (EPP i PES) que són els partits majoritaris del sistema de partits europeus.

S'analitzaran tant l'organització interna com la cohesió ideològica dels dos partits per conèixer la situació actual dels partits i la possibilitat d'avançar cap a partits més paneuropeus. En relació a l'organització interna s'estudiarà les estructures internes dels dos partits, l'existència o no d'una figura que permeti la relació i militància directa amb ciutadans particulars, el personal que treballa pel partit i el seu finançament. La cohesió ideològica dels partits també juga un paper important per a poder avançar cap a estructures transnacionals.

A nivell d'organització interna i dels diferents aspectes analitzats dins d'aquest àmbit es pot concloure que els partits no tenen una organització interna que aposti per la conformació de partits paneuropeus amb estructures de caràcter transnacional atès que encara depenen dels partits membres que els conformen. En canvi, existeix una bona cohesió ideològica dins dels partits que permetria la creació de partits paneuropeus cohesionats i amb objectius propis i comuns.

Abstract

This paper aims to analyse the current European political parties and know their functioning and organisation in order to know the extent to which they can be said to be a pan-European party with transnational structures or simply a sum of the different national parties. To achieve the stated objective, the two main European parties (EPP and PES) that are the majority parties in the European party system will be analysed.

Both the internal organisation and the ideological cohesion of the two parties will be analysed to understand the current situation of the parties and the possibility of moving towards more pan-European parties structures. In relation to the internal organisation the internal structures of the two parties will be studied and also the existence or not of a figure that allows direct relationship with the society and the membership of particular citizens, the staff working for the party and its funding. The ideological cohesion of parties also plays an important role in moving towards transnational structures.

At the level of internal organisation and of the various aspects analysed within this area, it can be concluded that the parties do not have an internal organisation that is committed to the formation of pan-European parties with transnational structures, since they still depend on the member parties that conform them. Instead, there is good ideological cohesion within the parties which would allow the creation of pan-European parties that would be cohesive and would have their own common objectives.

ÍNDIX

Introducció	2
Objectius i pregunta de recerca	3
Marc teòric	3
Metodologia	6
Partits polítics europeus	8
Organització interna	11
Estructura organitzativa.....	11
Militància individual	14
Personal	16
Finançament	16
Cohesió ideològica	17
Anàlisi de les dades.....	19
Resultats	23
Conclusions	28
Bibliografia	32

INTRODUCCIÓ

La ciutadania europea forma part d'una realitat política europea de la que acostuma a conèixer poques coses. Conèixer i identificar els diferents actors que participen de l'entramat institucional i de l'arena política europea pot arribar a suposar un repte per a molta gent. Per aquest motiu, moltes vegades la política europea queda lluny de la ciutadania en general i no s'hi para la suficient atenció. Les eleccions europees passen a ser vistes com unes eleccions de segon ordre i en moltes ocasions es vota en base a interessos i polítiques nacionals per falta d'informació i coneixement sobre el sistema polític europeu.

Per evitar aquesta situació és necessari realitzar un esforç conjunt i intentar acostar-se a l'arena política europea des d'una perspectiva exclusivament europea. Dins de la Unió Europea existeix un sistema polític que pot arribar a ser *sui generis* i amb la presència d'elements diferencials de la resta de sistemes polítics. Amb aquesta voluntat d'acostar-se a un sistema polític diferent vaig escollir estudiar els partits polítics europeus amb la voluntat de conèixe'ls per a poder explicar-los millor.

Després de fer un seguiment del sorgiment i l'evolució dels partits polítics europeus fins a l'actualitat em vaig adonar que ens trobàvem davant d'un moment decisiu. Els partits polítics europeus havien anat evolucionant però no se sabia quin seria el pròxim pas que donarien i cap a on es dirigien en l'actualitat.

En definitiva, el meu interès personal passava per la voluntat de conèixer més el sistema de partits europeu. Coneixem els detalls dels diferents partits alemanys o francesos, per no parlar dels partits de casa nostra, però desconeixem la realitat dels partits polítics europeus que també tenen un impacte en la nostra realitat política.

Acadèmicament, el tema de la Unió Europea sempre ha resultat d'un gran interès. Des dels seus inicis la Unió Europea ha resultat una organització internacional peculiar i única i descriure la seva naturalesa encara és un repte acadèmic.

L'acadèmia ha estudiat abastament què va portar a la integració europea i com van sorgir les diferents institucions europees. També s'ha posat especial interès en conèixer com funciona l'entramat institucional europeu i com es relacionen les institucions europees entre elles. Han sorgit grans teories clàssiques que se centren en explicar la integració europea com el neofuncionalisme de Ernst B. Haas o l'intergovernamentalisme liberal d'Andrew Moravcsik. També han sorgit teories més recents com el postfuncionalisme (Liesbet Hooghe i Gary Marks), la governança multinivell o l'elecció racional.

Els partits polítics a nivell europeu, però, no han estat tant àmpliament estudiats. Un dels motius pels quals no han generat tants estudis és perquè la seva configuració actual és més recent, fruit de la seva contínua evolució. Han passat de ser simples sumes de partits a nivell europeu a desenvolupar estructures pròpies i guanyar protagonisme en l'arena política europea i reclamar més participació.

La contínua evolució que han anat experimentat els partits polítics podria fer pensar que aquesta dinàmica els portaria a seguir evolucionant i avançant en la seva integració cap al que s'ha anomenat com a partits paneuropeus. Kolster i von Hemeyer (2019) caracteritzen als partits paneuropeus com els partits que entenen i interpreten la política europea a través d'una perspectiva transnacional deixant de banda les diferents perspectives nacionals. Malgrat aquesta hipòtesi, la realitat mostra com els partits polítics europeus s'han estancat en la seva evolució i no avancen cap a una estructura de partit paneuropeu.

La voluntat d'aquest treball és fer un diagnòstic de la situació actual dels partits polítics europeus en aquest aspecte. Abans de saber si avancen o no cap a estructures paneuropees cal conèixer

quina és la seva situació en l'actualitat, com s'organitzen i s'estructuren i com conviuen en el seu interior els diferents partits membres. Selecció dels dos partits majoritaris es vol veure si el sistema polític europeu està en disposició d'acostar-se a un sistema polític autònom o independent o si encara segueix sent un sistema polític parcial, tal i com va diagnosticar Ladrech (1997).

Quan es tingui la situació actual analitzada i es puguin veure quins són els aspectes on els partits polítics europeus encara han d'evolució per poder esdevenir partits amb estructures transnacionals, es podrà treballar per a millorar-ho i reforçar aquests àmbits per a poder seguir avançant cap a una integració política més completa.

Si es vol conèixer a la Unió Europea en profunditat, cal conèixer també els seus actors polítics i els partits polítics europeus en són uns d'importants. Cal saber quina és la seva situació actual i descriure'ls per a conèixer el motiu pel qual no han seguit evolucionant cap a formes més estretes de cooperació i poder identificar quins elements reforçar per a solucionar-ho. Al cap i a la fi, estudiar la integració europea i el seu sistema polític ajuda a entendre millor les dinàmiques europees i a interpretar-les.

OBJECTIUS I PREGUNTA DE RECERCA

Aquest treball se centra en els partits polítics europeus i la seva possible evolució cap a partits paneuropeus amb una organització transnacional. Amb aquest treball es vol analitzar quina és la situació actual dels partits polítics europeus, i en concret, els dos principals partits que conformen el sistema de partits a nivell europeu i ocupen els màxims llocs de poder i responsabilitat: el Partit Popular Europeu (en endavant, també EPP) i el Partit dels Socialistes Europeus (en endavant, també PES). Per analitzar els dos partits es farà a través de l'organització interna d'aquests i comprovant quin és el grau de cohesió ideològica que es pot trobar en el seu interior. En definitiva, es busca contestar a la pregunta de recerca: en quina mesura els actuals partits polítics europeus majoritaris són partits paneuropeus amb estructures transnacionals?

Els objectius d'aquest treball són:

- Objectiu general: conèixer en quina mesura els actuals partits polítics europeus són partits paneuropeus amb estructures transnacionals.
- Objectius específics:
 - Estudiar el sorgiment i evolució dels partits polítics en l'àmbit de la Unió Europea.
 - Analitzar l'organització interna dels actuals partits europeus.
 - Analitzar el nivell de cohesió ideològica entre els partits que conformen els partits polítics europeus.
 - Comparar els dos partits europeus en relació a la seva estructuració transnacional.
 - Establir els passos a seguir per a poder aprofundir en estructures transnacionals per esdevenir partits paneuropeus.

MARC TEÒRIC

La història i el desenvolupament del model de democràcia europeu ha estat estretament lligat a la història i desenvolupament dels partits polítics (Bardi, 1994). Un tema recurrent en els estudis que centren la seva mirada en el sistema polític europeu ha estat el dèficit democràtic de la Unió Europea i de les seves institucions i la falta d'un *demos* pròpiament europeu. D'entre les solucions que es proposen a aquesta problemàtica destaca el paper protagonista que adquireix el Parlament Europeu com a institució escollida directament pels ciutadans europeus i que permetria aconseguir un sistema més democràtic i també, les especulacions sobre els efectes positius que podria tenir el desenvolupament de veritables partits polítics europeus que suposessin autèntics actors supranacionals o com a mínim partits polítics transnacionals (Bardi, 1994).

L'argument que qualsevol intent d'establir i aprofundir en un procés polític supranacional a nivell europeu passarà pel Parlament Europeu i els seus grups parlamentaris i que suposarà al mateix temps un enfortiment dels partits transnacionals existents (Bardi, 1994), suposa la justificació del per què és important estudiar els partits polítics europeus com a actors de l'arena política europea i com a catalitzadors del sistema democràtic europeu.

Tal i com recull Bardi (1994) els partits operen a nivell europeu a través de tres tipus d'estructures: els diferents partits nacionals, els grups parlamentaris al Parlament Europeu, i per últim, els partits polítics europeus organitzats de manera transfronterera. La relació entre aquests tres actors és el que conforma, en part, l'arena política europea. Els diferents partits nacionals escollits a les eleccions europees tenen la possibilitat de conformar grups parlamentaris al Parlament Europeu. Aquests grups parlamentaris corresponen a les diferents famílies ideològiques dels partits (conservadors o demòcrata-cristians, socialdemòcrates, liberals, verds, esquerra, dreta radical...), així que cada partit nacional pot integrar-se en aquell grup parlamentari que sigui més pròxim a la seva ideologia.

De la configuració d'alguns d'aquests grups parlamentaris en va acabar sorgint organitzacions extraparlamentàries que buscaven adoptar la forma de partit polític a nivell europeu i que suposava la suma de tots aquells partits nacionals que conformaven el grup parlamentari. Aquest és el cas del grup parlamentari popular que va donar lloc al Partit Popular Europeu (EPP) o el grup *Socialist & Democrats* que està conformat pel Partit dels Socialistes Europeus (PES).

El desenvolupament dels partits, a nivell europeu, ha assolit tal importància que ha passat de ser vist com una variable dependent a ser entesa com una variable independent de la integració europea (Ladrech, 1997). Això ens permet afirmar que existeix un sistema polític europeu malgrat sigui parcial, amb una manca de legitimitat independent, que no operi seguint les línies genèriques parlamentàries o sense ser una entitat territorial clarament federal (Ladrech, 1997). Ladrech (1997) també identifica com l'organització dels partits a nivell europeu es configura a través de les relacions tripartides entre federacions transnacionals, grups parlamentaris i partits nacionals. Degut al baix interès que tenia pels partits nacionals l'arena política europea, els partits europeus o les federacions transnacionals eren una mena de secretariat de mínims que només donaven suport als seus respectius partits membres durant les eleccions europees (Ladrech, 1997).

La història de les diferents formes d'organització transnacional dels partits té una gran trajectòria ja que els partits han intentat adaptar-se al entorn europeu, reclamant el seu paper com a jugadors essencials en el correcte desenvolupament de la democràcia representativa europea, començant per la creació d'estructures per participar a les diferents assemblees europees (Delwit et al., 2004b). Des de la creació del Consell d'Europa, el 1948, on els grups polítics nacionals enviaven representants fins a la primera trobada de l'Assemblea de la Comunitat del Carbó i l'Acer, l'any 1953, on es van formar els primers grups transnacionals parlamentaris a nivell europeu (Delwit et al., 2004b) els partits polítics han intentat trobar el seu lloc en el complex entramat d'institucions europees. Les diferents reformes institucionals europees han marcat la seva evolució com la decisió d'escollir per primera vegada de manera directa i per sufragi universal el Parlament Europeu el 1979, els intents d'adaptar aquestes estructures de partits en el nou context institucional amb l'Acta Única Europea (1988), el Tractat de Maastricht (1992) o el Tractat d'Amsterdam (1997) que aprofundien en la integració europea (Delwit et al., 2004b).

Els partits polítics europeus són diferents als seus homòlegs nacionals però tampoc acaben de ser paneuropeus en la seva configuració (Kolster & von Homeyer, 2019). Els partits europeus no acostumen a competir entre ells de manera directe, com si que fan les partits nacionals, i es diferencien del que seria un partit paneuropeu per la seva estructura i els incentius de partit (Kolster & von Homeyer, 2019). Els partits europeus no escullen els candidats pel Parlament Europeu, ho fan els partits nacionals, i a vegades existeixen xocs i incoherències entre els

objectius dels partits europeus i els objectius dels partits nacionals (Kolster & von Homeyer, 2019). En canvi, els partits paneuropeus no veuen la política europea des d'una perspectiva nacional sinó que l'entenen des d'una perspectiva transnacional (Kolster & von Homeyer, 2019).

Tot i que els diferents partits europeus han introduït reformes a la seva organització interna per deixar de dependre tant dels partits nacionals, els partits europeus, com a partits de partits, serveixen d'arenes pels seus partits nacionals membres i queden limitats en els seus esforços per aconseguir ser actors de ple dret (Johansson & Raunio, 2019). Per aquest motiu, Johansson & Raunio (2019) opten per definir els partits europeus com a federacions de partits nacionals o com a xarxes de partits.

Com diu Bressanelli (2022) els grups parlamentaris europeus, al no rebre instruccions dels partits europeus fora del parlament o degut a l'absència d'un mandat electoral clar, són bastant independents per definir els seus objectius i les seves polítiques. Tots comparteixen una estructura similar amb un òrgan plenari amb tots els membres representats, una presidència i vicepresidències o un secretariat que dona suport a les activitats del grup (Bressanelli, 2022).

Els partits europeus tenen dues funcions principals: coexisteixen amb els grups parlamentaris del Parlament Europeu i els partits nacionals i coordinen l'activitat del partit a les institucions europees, i busquen transcendir la suma de diferents partits i esdevenir una força genuïna dins de la política europea (March, 2021). Si bé es cert que s'ha discutit molt sobre el paper dels partits europeus, el que sí es pot assegurar, tal i com diu March (2021), és que juguen un paper important en la coordinació i en l'intercanvi d'informació entre partits nacionals i en la socialització a través d'una cultura comuna i una identitat de família partidista a nivell europeu.

Lord (2004) recull aquells aspectes on a nivell de la Unió Europea els partits (en general, i no només els partits europeus) han anat agafant protagonisme i juguen un paper important com podria ser l'elecció de càrrecs executius i legislatius amb carrera als partits polítics, l'existència de federacions de partits nacionals i els grups parlamentaris o l'existència d'un sistema de partits complet a nivell parlamentari amb la presència de la gran majoria de famílies ideològiques o polítiques. També destaca com no només poden contribuir aquells partits als govern sinó que els partits a l'oposició també poden participar de les decisions europees o que les formacions que aglutinen els diferents partits nacionals tenen cert grau d'autonomia (Lord, 2004).

Per altre banda, Lord (2004) recull aquells elements que fan que no es pugui parlar de la Unió Europea com a un sistema de partits propi i autònom que serien la dependència i falta d'autonomia de les federacions respecte dels partits nacionals que limiten la seva independència a l'hora de prendre decisions o els recursos. Els partits nacionals decideixen els eurodiputats que concorren a les eleccions i també el sentit de vot al no existir un programa electoral del partit europeu com a tal ja que acostumen a ser manifestos de mínims i sense molt contingut (Lord, 2004). Tampoc es pot parlar d'un sistema de partits europeu perquè no existeixen partits polítics complets donat que no cooperen ni competeixen de manera que existeixi un vincle directe entre la decisió dels votants i els resultats o "outputs" del sistema polític europeu (Lord, 2004).

Un altre motiu que remarca Lord (2004) és la diferència de contingut que poden tenir les etiquetes "dreta" o "esquerra" depenent del context nacional davant l'absència d'una arena política exclusivament europea. Aquesta és una de les raons per les quals en aquest treball es vol analitzar la coherència ideològica dels partits, perquè tot i que els partits s'ajuntin d'acord amb les diferents famílies polítiques, el contingut que cada partit nacional pot tenir d'aquella ideologia pot ser diferent.

Els partits europeus acostumen a tenir més pes en els processos intergovernamentals mentre que en negociacions supranacionals i interinstitucionals els grups parlamentaris són els que participen i influeixen amb més força (Johansson & Raunio, 2022). Per Johansson i Raunio (2022) els partits

polític europeus pateixen un problema d'escala donat que tot i les innovacions democràtiques com els panels deliberatius o les diferents plataformes online no són capaços d'arribar a tota la ciutadania o a tots els partits nacionals membres escampats per tot Europa.

METODOLOGIA

Per tal de realitzar aquest treball s'han escollit una sèrie de variables que es justificaran a continuació.

Actualment existeixen 10 partits polítics registrats a nivell europeu (Authority for European Political Parties and European Political Foundations, 2023) i alguns d'ells acaben participant de la vida política comunitària a través de la conformació de grups parlamentaris al Parlament Europeu. Els motius pels quals s'ha seleccionat el Partit Popular Europeu (EPP) i el Partit dels Socialistes Europeus (PES) són diversos. El primer motiu és que són els dos principals partits de les institucions europees: són els partits que majoritàriament han ocupat la presidència tant de la Comissió com del Parlament Europeu i actualment són els dos partits amb més eurodiputats, amb 176 eurodiputats el grup parlamentari popular i 142 el grup parlamentari de socialistes i demòcrates (que es el nom amb el que es configura el grup parlamentari del PES). També s'han escollit aquests dos partits perquè són els dos únics casos on es correspon el partit amb el grup parlamentari donat que la resta de grups consisteixen en diferents coalicions entre partits europeus, partits nacionals i membres individuals del Parlament (Kolster & von Homeyer, 2019) i aquest fet facilita la seva comparació. També són els únics dos grups parlamentaris que sobreviuen dels grups originals del primer Parlament Europeu escollit a través d'eleccions el 1979 (Bardi, 2004). Es pot assegurar, doncs, que des de la primera elecció directa del Parlament Europeu, EPP i PES han sigut qui han dominat la cambra legislativa (Johansson & Raunio, 2019).

El fet que també sigui freqüent una gran coalició entre el EPP i el grup dels Socialistes & Demòcrates (PES) al Parlament Europeu fa que aquests dos partits guanyin importància. Aquesta entesa no es produeix en detriment de les posicions ideològiques dels dos grups (que segueixen tenint importància) sinó que és resultat de la voluntat d'assegurar l'aprovació dels textos aprovats per la resta d'institucions com el Consell o la Comissió que també acostumen a ser d'una de les dues famílies polítiques (Kreppel, 2000).

En relació a les diferents variables escollides per analitzar l'organització interna que serien l'estructura organitzativa, el seu finançament o el personal contractat; poden ajudar a visualitzar si els partits europeus volen avançar cap a estructures més transnacionals o si pel contrari depenen dels partits membres i tenen una estructura menys transfronterera. Tal i com defensa Bardi (1994), els partits europeus difereixen dels partits nacionals en diferents elements de la seva organització com la convivència en la seva estructura de partits nacionals, el grup parlamentari i el propi partit europeu. Alguns autors defensen que l'organització dels partits europeus es relativament dèbil en comparació als partits nacionals (Hix, 2002) pel que l'anàlisi de les diferents organitzacions dels partits europeus permetrà saber si tenen la voluntat d'enfortir-les i avançar cap a una organització transfronterera més autònoma.

Una de les principals variables que determinen l'organització interna del partit és la seva estructura interna. L'estructura interna estableix com s'organitzen els partits de portes endins, permet visualitzar com es prenen les decisions, qui són els encarregats de fer-ho i en el si de quin òrgan es fa. En el cas concret d'aquest treball, també servirà per comprovar si existeix una influència important dels diferents partits membres a l'hora de prendre les decisions del partit polític europeu.

Un altre punt interessant de l'organització interna dels partits europeus és si permeten la militància de ciutadans particulars de manera directa. En un àmbit nacional si un ciutadà vol establir una relació més directe i de col·laboració amb el partit normalment pot fer-se militant o associat

d'aquell partit. Si un ciutadà de qualsevol Estat Membre vol militar directament a un dels dos partits europeus analitzats té la possibilitat de fer-ho o no es preveu aquesta figura? L'establiment de la militància individual és interessant perquè dona informació sobre la relació directa entre els partits europeus i els particulars i si el partit europeu té vincles directes amb la societat i els ciutadans.

Per tal d'establir un partit formal i professionalitzat cal que existeixi personal que treballi al servei del partit i una alta quantitat de treballadors pot ser indicador de la voluntat d'establir un partit professional i una organització consolidada (Bardi, 1994). Si els diferents partits polítics europeus disposen de recursos humans propis els fa menys dependents dels partits membres i dels seus recursos.

En relació als recursos financers passa el mateix que amb els recursos humans, com menys dependència existeixi dels recursos dels partits membres més possibilitat tindran els partits europeus d'avançar cap a estructures transnacionals que transcendeixin els diferents interessos dels partits membres i busquin satisfer els interessos europeus propis de l'organització i esdevenir partits paneuropeus. S'estudiarà quin nivell de finançament tenen i si és proporcional al dels partits nacionals.

La ideologia del partit i la seva cohesió o homogeneïtat interna mostren si dins d'un partit existeixen divergències entre els partits nacionals membres i, per tant, serà més difícil actuar de manera conjunta i establir una ideologia comuna i compartida o si el partit té tensions internes i diferents visions que el fan només una suma de diferents partits nacionals, on només comparteixen entre ells un mínim comú denominador. Pel contrari, el partit pot tenir una bona base ideològica compartida pels seus diferents membres que faciliti la cohesió interna del grup i la homogeneïtat i que l'acosti més a ser un partit paneuropeu amb una organització transfronterera.

Els grups parlamentaris es creen principalment en funció de coalicions de partits amb visions i polítiques similars i la proximitat del partit nacional als postulats del grup parlamentari determina la probabilitat que el partit nacional s'afiliï a aquell grup parlamentari (McElroy & Benoit, 2010). Però tot i aquestes semblances, la voluntat de mantenir aquesta congruència ideològica es veu constantment amenaçada perquè els partits nacionals que sustenten el grup parlamentari depenen del suport i èxit de les diferents arenes nacionals que els porten a anar variant les seves posicions (McElroy & Benoit, 2010).

Com diu Bardi (2004) "l'homogeneïtat i la cohesió dels partits europeus acostumen a ser considerades com a decisives en les discussions sobre la idoneïtat i eficàcia de qualsevol futur dels partits europeus". En el cas seleccionat, però, es farà de manera diferent a la realitzada per Hix (2002) o Bardi (2004) que analitzen la cohesió dels grups parlamentaris a través de l'anàlisi de les diferents votacions al Parlament Europeu. Donat que existeixen sistemes de disciplina de vot o "whipping" que s'han anat introduint als diferents grups parlamentaris (Hix, 2002), l'anàlisi es basarà en un anàlisi descriptiu dels diferents partits que conformen tant el EPP com el PES a través de la Chapel Hill Expert Survey de 2019 (Jolly et al., 2022b). La CHES 2019 ens dona informació sobre el posicionament dels diferents partits europeus i de la seva ideologia política. L'anàlisi seleccionarà les variables sobre la posició respecte la redistribució (REDISTRIBUTION), la posició en integració europea (EU_POSITION) i la seva posició en l'eix GALTAN (GALTAN) i a través d'un anàlisi descriptiu d'aquestes variables es podrà comparar els dos partits i la cohesió ideològica dels seus membres.

La Chapel Hill Expert Survey estima la posició dels diferents partits respecte la integració europea, la ideologia i aspectes sobre polítiques dels diferents partits nacionals d'Europa (Chapel Hill Expert Survey, 2023). Es fan preguntes sobre la posició respecte la integració europea, polítiques europees, l'eix dreta/esquerra, posicions econòmiques en l'eix dreta/esquerra i

posicions sobre aspectes socials relacionats amb l'eix dreta/esquerra (Chapel Hill Expert Survey, 2023). Les enquestes més recents pregunten sobre altres temes també com la immigració, la redistribució, la descentralització o polítiques ambientals (Chapel Hill Expert Survey, 2023).

Per a l'enquesta del 2019, que és la que s'utilitzarà en aquest treball, es va preguntar a 421 experts per tal que avaluessin 277 partits de tots els països de la Unió Europea, incloent Luxemburg, Malta i Xipre (Jolly et al., 2022a). El fet que siguin experts els que responguin a les enquestes fa que les percepcions sobre els diferents partits i el seu posicionament vingui marcat per una visió influïda per la posició que ocupen, diferent a la d'altres ciutadans, atès que tenen més informació i es troben més polititzats. Malgrat aquesta tendència i d'altres que puguin sortir com a conseqüència de cada biaix que pugui tenir cada expert, que es pressuposa que és capaç de deixar de banda però que a vegades de manera inconscient es pot manifestar en les seves respostes, s'ha preferit l'opció de la CHES 2019 a altres mètodes més quantitius com podria ser el Manifesto Project perquè encaixa més amb el tipus d'investigació que es volia realitzar i perquè una cosa és el que els diferents partits manifesten als programes electorals i l'altra com actuen a la realitat, i més en l'àmbit europeu que queda més llunyà i menys controlat per la ciutadania.

Les tres variables que s'han escollit per tal d'analitzar la coherència ideològica dels dos partits són la posició del partit respecte la redistribució (REDISTRIBUTION), la posició en integració europea (EU_POSITION) i la seva posició en l'eix GALTAN (GALTAN). La selecció d'aquestes tres variables és el resultat de determinar quines poden ser les clivelles a nivell europeu. La primera variable sobre redistribució s'ha seleccionat perquè permet ubicar el partit en l'eix dreta/esquerra en l'àmbit econòmic, la variable sobre integració europea dona informació sobre el suport al projecte europeu dels diferents partits i finalment trobem la variable sobre l'eix GALTAN que informa sobre si el partit ha abraçat o no valors postmaterialistes.

La variable sobre la redistribució (REDISTRIBUTION) explica quina posició té el partit respecte la redistribució de la riquesa dels rics cap a la població més pobre (Jolly et al., 2022a). El 0 és la posició més baixa i en aquesta posició el partit dona màxim suport a les polítiques de redistribució mentre que el 10 s'oposa a la redistribució de rics a pobres. Aquesta informació permet situar si el partit és situa en l'eix econòmic en posicions de dreta o esquerra.

Sobre la variable EU_POSITION que parla sobre el suport cap a la integració europea dels diferents partits les posicions poden ser completament en contra (1), en contra (2), lleugerament en contra (3), neutral (4), lleugerament a favor (5), a favor (6) i completament a favor (7) del la integració europea (Jolly et al., 2022a). Aquest eix, que és específic del sistema de partits europeu, divideix els partits entre aquells que aposten per una integració europea i cap a una federalització de la Unió Europea o aquells que s'hi oposen i aposten més per una Unió Europea de nacions.

Finalment trobem l'eix GALTAN (GALTAN) que segons Jolly et al. (2022a) estableix:

la posició del partit en termes de la seva visió sobre valors socials i culturals. Els partits "llibertaris" o "post-materialistes" afavoreixen l'expansió de les llibertats personals, com per exemple, l'avortament, el divorci o el matrimoni homosexual. Els partits "tradicionals" o "autoritaris" rebutgen aquestes idees en favor d'ordre, tradició i estabilitat, creient que el govern ha de ser una autoritat moral ferma en termes socials i culturals. (p.23)

En aquesta variable, doncs, els partits se situaran en aquest eix de valors materialistes/postmaterialistes creant una altre clivella que pot ser interessant.

PARTITS POLÍTICS EUROPEUS

Dins de la història de la integració europea, la relació entre els diverses formes de cooperació transnacional política i el procés d'integració europea es pot dividir en quatre fases: el període

d'espera des del principi de la unificació fins a finals dels seixanta, el relançament que engloba la cimera de La Haia fins a finals dels vuitanta, el punt d'inflexió entre la caiguda del mur de Berlín fins els acords de Maastricht a finals dels noranta i el període de complexitats des del 1999 fins a l'actualitat (Piermattei, 2014).

El primer període es caracteritza per un nivell de batalles polítiques dèbil a nivell europeu, i per tant, el paper dels partits seguia la mateixa línia tot i que en temes com defensa, els partits de la mateixa esfera compartien posicions (Piermattei, 2014). Piermattei (2014) defineix la cimera de La Haia i la decisió que es va prendre d'escollir de manera directe el Parlament Europeu, com una decisió que va obligar als partits a presentar la seva visió sobre Europa i va portar a la aparició dels primers partits polítics europeus. La tercera fase va estar marcada per l'aprovació del Tractat de Maastricht que per primera vegada reconeixia el paper dels partits polítics com un factor d'integració de la Unió i donava més poders al Parlament Europeu (Piermattei, 2014). Finalment l'últim període compren una època de complexitats com l'ampliació europea de l'Est, l'afer de Kosovo, l'administració Bush i la seva política internacional o el referèndum fallit per establir una Constitució Europea que van acabar posant en crisi el projecte europeu que també van patir els partits polítics (Piermattei, 2014).

Les diferents federacions de partits van acabar evolucionant cap a partits europeus (Hix, 1996). Com ja s'ha identificat anteriorment, el naixement de les federacions transnacionals va sorgir a través de la decisió de realitzar les primeres eleccions directes i per sufragi universal al Parlament Europeu. Tant la Federació de Liberals i Demòcrates Europeus, com el Partit Popular Europeu com la Confederació de Partits Socialistes deuen el seu naixement a aquest context (Hix, 1996). L'optimisme creat va decaure al comprovar com les tres primeres campanyes electorals al Parlament Europeu (1979, 1985 i 1989) el paper jugat per les federacions va ser mínim i van sorgir problemes en el si de les federacions per tal de poder redactar programes electorals de consens (Hix, 1996). Amb la negociació i ratificació del Tractat de Maastricht es van fer més passos es van fer per consolidar les federacions transnacionals, amb les reunions prèvies a les reunions governamentals dels líders de cada federació, que aprofundia en una visió més de partit d'aquelles federacions i que va acabar generant una aliança triangular entre les tres federacions que donaven lloc a una negociació política i aliances entre les tres forces en el si de les conferències intergovernamentals (Hix, 1996).

Degut a la ràpida transformació constitucional de la UE des de mitjans dels anys 80, el protagonisme dels partits ha guanyat pes en el sistema polític europeu (Johansson & Raunio, 2019). El creixent rol del Parlament Europeu a l'hora de realitzar la legislació europea i d'exercir el control a la Comissió ha donat als diferents partits europeus una posició més forta per a poder influenciar el procés de polítiques de la UE (Johansson & Raunio, 2019).

Com diu Johansson (2015), la continuada cooperació transnacional entre partits nacionals ha acabat desenvolupant l'emergència de "partits polítics a nivell europeu" o *Europarties*. Dins d'aquests partits europeus trobem que el partit dominant és el Partit Popular Europeu (EPP) de centre-dreta juntament amb el Partit dels Socialistes Europeus (PES) de centre-esquerra (Johansson, 2015).

El Partit Popular Europeu va néixer com una confederació de partits demòcrata cristians de l'Europa Occidental que es va anar eixamplant per donar cabuda a partits conservadors i liberals conservadors de tot el continent fins a esdevenir la família política comuna del centre-dreta europeu (Tensen et al., 2014). Trobem els inicis del EPP en els *Nouvelles Équipes Internationales* (NEI) del 1945 que era una xarxa de partits nacionals, membres individuals i organitzacions que representaven a la democràcia cristiana i que amb la creació de l'Assemblea Comuna de la Comunitat Europea del Carbó i l'Acer (CECA) el 1953, va donar peu a que l'any 1965 es creés

la Unió Europea de Cristians Demòcrates (EUCD) amb la voluntat de ser una estructura transnacional més cohesionada (Tensen et al., 2014).

La creació de l'EUCD, segons Tensen et al. (2014), va ser un pas fonamental per a la creació d'un veritable partit europeu que cristal·litzaria amb la creació del Partit Popular Europeu-Federació de Cristians Demòcrates el 1976. Des del principi, però, van sorgir divisions sobre si el recent creat EPP s'havia d'obrir a partits que no fossin democristians amb els alemanys de la CDU i la CSU liderant l'opinió que el partit s'havia d'obrir per evitar que el Parlament Europeu quedés dominat pels socialistes (Tensen et al., 2014). Amb aquesta intenció la de CDU de Helmut Kohl juntament amb els conservadors de Margaret Thatcher i els neogaullistes de Jacques Chirac van crear la Unió Democràtica Europea (EDU), el 1978, com a plataforma per a la cooperació entre democristians i conservadors d'altres tradicions (Tensen et al., 2014). Tal i com explica Tensen et al. (2014) es va crear una estructura de tres organitzacions (EUCD, EPP i EDU) que coexistien i se solapaven.

Com a conseqüència de l'empitjorament dels resultats a les eleccions europees i la pèrdua del domini del Parlament Europeu el 1980, que va quedar en mans dels socialistes, l'EPP va començar un procés de reagrupació i un acostament a altres formacions sense posicions democristianes al que es va sumar al procés d'incorporació de diferents partits, fruit de les diferents ampliacions de la UE, i tot això va conduir a que l'EPP acabés absorbint tant l'EUCD com l'EDU donat que van perdre la seva raó de ser (Tensen et al., 2014). Després de l'escissió el 2009 de la corrent interna del grup parlamentari EPP-ED que s'agrupaven sota el nom d'European Democrats (ED), que va donar lloc al grup de Conservadors i Reformistes Europeus (ECR), el grup del Partit Popular Europeu va retornar al seu nom original (Tensen et al., 2014).

Actualment el Partit Popular Europeu és un partit polític a nivell europeu que defensa el concepte democristià de la societat i aposta per una visió federal de la Unió Europea com una unió de persones i ciutadans lliures conscients de les seves pròpies responsabilitats (Estatuts del Partit Popular Europeu, 2022). Segons els Estatuts de l'EPP (2022) són membres de la Internacional Centrista Demòcrata (antigament Internacional Cristiana Demòcrata) i de la Unió Demòcrata Internacional (IDU). Com s'estructura i quina organització té l'EPP és un aspecte que veurem més endavant en aquest apartat.

La creació del Partit dels Socialistes Europeus (PES) es va produir de manera més gradual i es va iniciar amb la creació del Comitè d'Enllaç dels Partits Socialistes de la Comunitat Europea, el 1957, com a instrument per coordinar aquells partits membres de la Internacional Socialista que formaven part de la Comunitat Econòmica Europea (March, 2021). El 1975, aquest comitè va evolucionar cap a la Confederació de Partits Socialistes de la Comunitat Europea (CSPEC) per fomentar i incrementar la cooperació dels partits davant de les primeres eleccions directes al Parlament Europeu del 1979 (March, 2021).

La nova organització va establir noves normes de procediment i va introduir regles de votació per majoria amb la possibilitat d'establir decisions vinculants que buscaven iniciar un nou començament en la cooperació transnacional i reforçar la influència política dels partits socialistes en el si de la Comunitat Europea (Andry, 2019). A partir del 1975 quan els Laboristes britànics van deixar de boicotejar la Comunitat Europea i van enviar la seva delegació de 18 eurodiputats al Parlament, el grup socialista va passar a ser el grup més gran del Parlament Europeu (Andry, 2019). Tal i com explica Andry (2019), es van intentar altres instruments de cooperació transfronterera com la federació dels partits socialistes del sud d'Europa per part de Mitterrand però no van resultar exitosos. Com bé diu Ladrech (2000) la CSPEC va tenir una existència efímera degut a que la diversitat ideològica dels diferents partits socialistes membres van fer que es tinguessin reserves sobre el projecte europeu i alguns partits s'exclouessin o ignoressin l'activitat de la CSPEC (citada per March 2021).

Els diferents partits socialistes tenien diferents visions i aproximacions als projecte europeu: mentre que els britànics, danesos i grecs eren més escèptics; els holandesos, belgues, francesos i alemanys apostaven per polítiques comunes en l'àmbit europeu (March, 2021). Tal i com diagnostica March (2021) el PES va néixer més aviat com a resposta als creixents nivells de coordinació i integració dels democristians que per convicció europeista o transnacionalista. El 1992 es va crear el Partit dels Socialistes Europeus fruit del consens que d'aquesta manera es reduïrien costos transaccionals a l'hora de consensuar i cohesionar polítiques a nivell europeu i amb la voluntat de traslladar i agregar les prioritats dels partits nacionals (March, 2021). És per aquest motiu que Moschonas (2004) definia el PES més aviat com un partit de partits que com un *Europarty* integrat i transnacional (citada per March 2021). El PES segueix sent una organització intergovernamentalista que tendeix a ser una xarxa de partits tot i els diferents intents que ha realitzat per esdevenir més transnacional (March, 2021).

Actualment el PES es defineix com un partit polític europeu que busca reunir els diferents partits i organitzacions socialistes, socialdemòcrates, laboristes i demòcrates progressistes d'Europa per reforçar els valors d'aquestes organitzacions en el si de la Unió Europea i del continent (Estatuts Del Partit Dels Socialistes Europeus, 2022).

Organització interna

Tal i com va dir Bardi (1994) la informació sobre els partits polítics europeus és difícil d'aconseguir i és bastant escassa però aquesta informació és necessària per tal de poder conèixer si els dos principals partits polítics europeus són realment partits polítics com a tal o si poden ser considerats com a partits paneuropeus amb una estructura transfronterera. Per tal de saber-ho, i seguint els ítems que va analitzar Bardi (1994), es realitzarà un anàlisi descriptiu de l'estructura organitzativa d'aquests partits, de com articulen la participació dels membres individuals, dels treballadors que treballen pel partit i finalment del seu finançament. Conèixer com s'articulen aquests dos partits permetrà saber si assumeixen la forma d'un partit transnacional i si se'ls pot considerar com a partits paneuropeus.

Estructura organitzativa

Per començar amb l'anàlisi, el primer que cal investigar és com s'estructuren tant l'EPP com el PES de manera interna. S'analitzarà qui pren les decisions i quin pes i influència tenen els diferents partits nacionals en el si de l'organització

Segons els Estatuts de l'EPP (2022) els òrgans del partit són la presidència, l'assemblea política i el congrés.

La presidència és l'encarregada de la gestió del partit com a òrgan executiu i està conformada pel president de l'EPP, els presidents de la Comissió, del Consell Europeu o del Parlament Europeu o també l'Alt Representant de la UE pels afers exteriors i la política de seguretat (sempre que siguin persones afiliades a l'EPP), el president del grup parlamentari popular, el president del Comitè de les Regions (si és afiliat popular) o el president del grup popular al Comitè de les Regions, el president d'honor, deu vicepresidents, el tresorer i el secretari general.

Exceptuant els membres de la presidència que ho són pel fet de presidir algunes de les institucions europees, la resta de membres seran escollits pel Congrés per un mandat de tres anys. El Congrés primer escull un president, i és el president qui proposa al Congrés un secretari general per a ser escollit. Només els representants dels partits membres ordinaris i associats podran ser escollits per a aquestes funcions (Estatuts del Partit Popular Europeu, 2022). Els membres ordinaris, segons els Estatuts, són aquells partits democristians o amb ideologia afí que formin part de la UE i tinguin la voluntat d'esdevenir membres de l'EPP mentre que els membres associats són

aquells partits democristians o de ideologia afí que no formin part de la UE però tinguin la voluntat de formar part de l'EPP.

Segons els Estatuts, la presidència té les següents competències: assegurar la implementació de les decisions preses per l'Assemblea Política, preparar els comptes anuals i el pressupost, assegurar la permanent presència política de l'EPP, redactar comunicats en nom de l'EPP en el marc del programa polític arran d'una decisió de l'Assemblea Política, assegurar la coherència entre el partit i els diferents grups de l'EPP en les diverses institucions...

L'Assemblea Política és l'assemblea general i l'òrgan estratègic i es troba composta pels membres de la presidència, els membres de la presidència del grup popular al Parlament Europeu, els presidents dels partits membres ordinaris o associats o d'associacions membres, presidents de les delegacions nacionals dels partits membres al grup parlamentari del Parlament i càrrecs destacats amb militància popular a altres institucions europees i organitzacions internacionals. També en formaran part membres delegats representants dels partits membres ordinaris o associats que s'assignen de forma proporcional al nombre de membres individuals que tingui el partit en el cas dels partits membres ordinaris i tres representants del grup popular al Comitè de les Regions. A tots aquests membres se'ls hi afegiran altres membres però sense dret a vot.

Tenen la competència sobre la unitat d'acció de l'EPP, organitzar relacions sistemàtiques entre els grups als parlaments nacionals i els partits membres amb l'acord del grup popular al Parlament, adoptar els comptes anuals i el pressupost, decidir sobre la suspensió o exclusió de membres, acceptar les candidatures de l'EPP a la presidència de la Comissió Europea o decidir la quantitat anual que han de pagar els seus membres entre altres atribucions.

Finalment trobem el Congrés que està format pels membres de la presidència de l'EPP, els presidents dels partits membres ordinaris i associats i de les associacions membres, els delegats dels partits membres ordinaris i associats i de les associacions membres, els caps d'Estat i de Govern de la UE que siguin membres d'un partit membre ordinari, els membres individuals del partit, els membres de la Comissió si són membres d'un partit membre ordinari i els presidents de l'EPP o afíns que formin part d'altres institucions europees i organitzacions internacionals (Regulació Interna Del Partit Popular Europeu, 2021).

Segons els Estatuts, el Congrés s'encarrega de decidir el programa polític de l'EPP, decidir les modificacions dels estatuts, escollir el president, vicepresidents, secretari general i tresorer; decidir la dissolució del partit i escollir el candidat de l'EPP per a presidir la Comissió Europea.

Si bé és cert que existeix una organització i estructura pròpia dins de l'EPP, que l'acosta més a una estructura típica d'un partit polític ordinari, existeixen certs trets que no l'acaben de configurar del tot com un partit pròpiament paneuropeu. L'EPP s'estructura a través de la seva presidència que exerceix com a òrgan executiu i a través del Congrés que és el màxim òrgan de decisió i que es reuneix com a mínim cada tres anys. Aquests dos òrgans son gairebé comuns a la totalitat dels partits polítics on existeix un òrgan executiu que es reuneix de manera periòdica i s'encarrega del dia a dia i un altre òrgan assembleari que acostuma a reunir-se més espaiat en el temps (no acostuma a ser una xifra inferior a un any) i que dona les directrius generals del partit.

Entre aquests dos òrgans acostuma a trobar-se un òrgan que és el màxim òrgan de decisió entre congressos (que pot rebre diferents noms com Ple Nacional, Consell Nacional, Comitè Executiu...) i que pren les decisions estratègiques. En el cas de l'EPP aquest òrgan és l'Assemblea Política. Aquest òrgan està conformat, entre d'altres, pels diferents presidents dels partits membres ordinaris o associats, els presidents de cada delegació nacional que conforma el grup de l'EPP al Parlament Europeu o membres delegats representants dels partits membres ordinaris o associats. Com es pot comprovar aquest òrgan té una alta representació de diferents membres dels partits nacionals. No són membres en qualitat de la seva condició d'associats a l'EPP sinó que ho

són atesa la seva militància nacional i la seva posició política en el seu partit nacional. Aquests membres segurament representin els interessos del seu partit nacional més que els interessos del Partit Popular Europeu com a organització pròpia.

A més a més, la Assemblea Política té atribucions importants com adoptar els pressupostos i comptes anuals, decidir la suspensió o exclusió de membres del partit, determinar el finançament que provindrà per part dels diferents partits membres o acceptar les candidatures de l'EPP a la presidència de la Comissió. És en l'exercici d'aquestes competències que els diferents representants dels partits nacionals poden influir i interferir en les decisions de l'EPP en detriment dels seus interessos com a membres de partits nacionals.

Es pot concloure, doncs, que tot i que l'EPP disposa d'una estructura interna pròpia i independent, els partits membres tenen capacitat per influir en les seves decisions. La nombrosa presència de càrrecs de naturalesa nacional dins dels òrgans de govern de l'EPP com l'Assemblea Política i també al Congrés no permeten parlar d'una estructura interna purament paneuropea atès que els diferents partits nacionals poden seguir influint i determinant la direcció de l'EPP com a organització.

Si s'analitza l'altre partit estudiat es troba que els òrgans del PES, segons els seus Estatuts, són el Congrés, el Congrés d'elecció, el Consell, la Presidència, la Conferència de líders i el Secretariat.

El Congrés és l'òrgan suprem del PES i estableix les línies polítiques del PES. Les seves atribucions són escollir al president, confirmar els membres de la Presidència, adoptar resolucions i recomanacions als partits, la Presidència o al grup del Parlament Europeu, establir les activitats del PES i el programa d'accions de la Presidència, modificar els estatuts o decidir l'admissió o exclusió de membres (Estatuts Del Partit Dels Socialistes Europeus, 2022). El Congrés es reunirà dos cops durant cada legislatura del Parlament Europeu.

Segons els Estatuts del PES (2022), el Congrés està conformat per representants dels partits membres de manera proporcional a la seva representació nacional i europea, un representant de cada delegació nacional al grup socialista al Parlament, representants del grup al Comitè de les Regions equivalents a un terç del total de delegacions nacionals del grup, dos membres de cada organització membre i els membres de la Presidència.

El Congrés d'elecció serà l'encarregat d'escollir el candidat del PES a la presidència de la Comissió Europea i d'adoptar el manifest electoral a les eleccions europees. La seva conformació serà la mateixa prevista per als congressos ordinaris (Estatuts Del Partit Dels Socialistes Europeus, 2022).

Està previst als Estatuts que sigui el Consell qui estableixi les polítiques del PES i sigui la plataforma per a les discussions estratègiques. El Consell del PES es reunirà en aquells anys on no hi hagi previst un Congrés o un Congrés d'elecció i s'encarregarà d'adoptar resolucions i recomanacions per als partits membres i les organitzacions, per a la Presidència, pel Congrés i pel grup al Parlament Europeu respectant el caràcter d'òrgan suprem del Congrés.

La composició del Consell serà de representants dels partits membres (representant la meitat del nombre de representants al Congrés), representants del grup parlamentari socialista (el 50% del nombre de delegacions nacionals), representants del grup al Comitè de les Regions (1/6 del nombre de delegacions nacionals), un representant per cada organització membre i els membres de la Presidència (Estatuts Del Partit Dels Socialistes Europeus, 2022).

També es troba previst als Estatuts com a òrgan que conforma el PES, la Presidència. La Presidència és l'òrgan superior que s'encarrega de la gestió del dia a dia del partit i de l'execució de les tasques dels Estatuts. La Presidència ha de implementar les decisions del Congrés i del Consell i fixa les línies polítiques del PES als períodes entre congressos i consells. La Presidència

també podrà escollir els diferents lideratges del PES, aprovar els comptes anuals i els pressupostos i la quota dels membres.

Els membres que conformen la Presidència amb dret a vot són: el president, els vicepresidents, el secretari general, el president del grup parlamentari al Parlament Europeu i un representant de cada partit membre i organització.

Finalment, els Estatuts preveuen la figura de la Conferència de líders que s'encarrega d'adoptar resolucions i recomanacions als seus partits membres i organitzacions, a la Presidència, al Congrés i al grup parlamentari socialista atenent les competències del Congrés. La conferència de líders es reuneix anualment i agrupa al president, vicepresidents i secretari general del PES, els caps de govern del PES, els líders dels partits i organitzacions membres i líders d'altres organitzacions internacionals afins i d'institucions europees si són membres socialistes.

Si en el cas de l'EPP s'ha conclòs que no es podia parlar d'un partit paneuropeu degut a la gran influència que encara exercien els diferents partits membres en el si del partit, el cas del PES és encara més agreujat. Dins del PES qui pren les decisions, en un o altre òrgan, són els diferents partits nacionals que en són membres perquè són ells qui configuren els principals òrgans de decisió dins del partit.

En el cas del Congrés que és l'òrgan suprem del partit i el que pren les màximes decisions qui controla el procés de presa de decisions són els diferents representants dels partits membres o de les delegacions nacionals al Parlament Europeu, com també passa al Consell que està integrat per una versió reduïda dels membres del Congrés i que acaba reproduint les mateixes dinàmiques. És sorprenent l'absència de participació dels militants individuals en la presa de decisions com a tal, igual que amb l'EPP, però aquest fet és fruit de l'absència d'una figura de militant individual del PES que només regula una figura d'activista que analitzarem al següent apartat. Fins i tot dins de la Presidència, que s'encarrega més del dia a dia del partit i que es troba sota les directrius del Congrés i el Consell controlats pels partits membres, també tenen representació els diferents partits membres amb un representant per cada partit. Tenint en compte que els Estatuts preveuen que les decisions en el si del PES es preguin majoritàriament per majoria simple, les decisions de la Presidència es trobaran controlades pels diferents partits membres que només per si sols ja tenen 32 vots, enfront dels 14 dels membres de la Presidència que ho són per ostentar càrrecs propis del PES (Party of the European Socialists, 2023b).

Davant aquesta situació, el PES clarament es troba sota la influència de la voluntat i dels interessos dels seus partits nacionals que en són membres i és bastant difícil que puguin avançar cap a estructures més transnacionals i cap a un partit paneuropeu que no depengui dels interessos nacionals i que actuï d'acord els seus propis interessos com a organització. A dia d'avui, el PES es troba més pròxim a una federació de partits socialistes a nivell europeu que d'un partit paneuropeu.

Militància individual

Un dels trets diferencials entre un partit polític ordinari i els partits polítics europeus és la possibilitat que té una persona individual d'esdevenir membre d'aquell partit i els drets i obligacions que se'n deriven (Bardi, 1994). El fet d'introduir la militància individual es va començar a discutir a partir de l'entrada del Tractat de Maastricht amb alguns partits que van apostar per aquesta opció mentre que d'altres no ho van trobar necessari (Hix, 2002). Segons Priestley (2010), la militància individual hauria de ser reconeguda pels partits europeus perquè posaria solució al problema de l'absència de representació per alguns ciutadans que no tenen cap partit nacional que els faci de vincle amb la seva ideologia a nivell europeu. Aquest fet també ajudaria a enfortir la democràcia interna dels partits europeus ja que la militància individual hauria de comportar que els militants poguessin participar (Priestley, 2010).

Quan s'analitzen els dos partits que s'han seleccionat es pot observar que en cap dels dos partits polítics existeix una figura que permeti la militància de ciutadans particulars de manera directa. No existeix una vinculació directa entre el partit polític i els individus o ciutadans que puguin sentir-se identificats amb el partit i en vulguin formar part i participar-hi.

En el cas de l'EPP es preveu l'existència de membres individuals en els seus Estatuts però és una militància individual que no es troba oberta al conjunt de la ciutadania europea. Es preveu que a més a més de tots els membres del grup parlamentari popular al Parlament Europeu, que ja són membres individuals per naturalesa, altres membres del Parlament puguin demanar esdevenir membres individuals (Estatuts del Partit Popular Europeu, 2022). El que caracteritza aquest tipus de membres, i que els fa diferents a la resta, és que el dret a participar i votar en els diferents òrgans del partit és personal i inalienable a diferència d'altres membres que ho són pel fet de pertànyer a un partit membre o ostentar un càrrec polític. Per tant, ens trobem que aquests membres individuals són majoritàriament eurodiputats que formen part del grup parlamentari de l'EPP i que assumeixen aquesta categoria de manera automàtica pel fet de ser membres electes populars al Parlament. No és preveu la possibilitat que ciutadans particulars puguin accedir a aquest tipus categoria de membre i, per tant, no existeix cap figura que permeti a un ciutadà de qualsevol Estat Membre entrar a militar o associar-se amb el Partit Popular Europeu.

El PES manté aquesta absència d'una figura que permeti una militància directa i individual amb el partit europeu. El PES preveu que els militants dels diferents partits nacionals membres són també membres del PES (Estatuts Del Partit Dels Socialistes Europeus, 2022). Tot i aquesta equiparació no els hi reconeix cap dret ni deure en el si del PES: no poden participar en els congressos ni en els òrgans de decisió, ni han de pagar cap quota, ni poden expressar cap opinió en el si del partit com a militants de base. Tota la interacció amb el PES s'ha de conduir i és canalitzada a través dels diferents partits nacionals que en són membres i dels representants d'aquests als òrgans de direcció del PES.

Els Estatuts (2022) preveuen la figura dels activistes del PES. La figura d'activista està prevista per aquells membres que vulguin ser més actius en el si del PES. Els activistes del PES han de ser militants d'un partit membre que formi part del PES i s'han de registrar com a activistes. La pàgina web del PES defineix als activistes com les bases de la família socialista i socialdemòcrata. Existeixen un centenar de grups locals d'activistes repartits per Europa i per esdevenir activista cal registrar-se a la pàgina web habilitada a tal efecte (Party of the European Socialists, 2023a). La figura de l'activista tot i anar encaminada a una militància individual dins del partit no acaba de configurar-se com a tal. És requisit indispensable ser membre d'un partit membre per poder ser activista, fet que elimina la possibilitat d'una relació directa entre el militant i el partit polític europeu. Tampoc preveu cap dret ni obligació pels activistes, fora de les previstes pel fet de ser militants d'un partit membre del PES, perquè no poden participar als òrgans de decisió ni interactuar de manera directa amb el partit. Les seves funcions es limiten a registrar-se a una pàgina web específica per als activistes que consta d'un fòrum per debatre amb altres activistes, un calendari d'esdeveniments i la possibilitat de descarregar-se materials del partit de la web.

En definitiva, tant l'EPP com el PES no tenen una figura que permeti la militància de ciutadans particulars de manera independent a la militància als partits membres que els configuren. Amb l'absència d'aquesta figura es perd la capacitat d'involucrar els ciutadans en la presa de decisions en el si dels partits polítics europeus i també la possibilitat d'establir un vincle directe entre ciutadania i partits polítics europeus. Sense membres individuals en el si dels partits europeus, es perd també la possibilitat d'establir branques locals del partit europeu a les diferents poblacions europees i tenir un contacte directe amb la societat i els ciutadans que no sempre hagi de passar pels partits membres. També sense la participació de la militància de base en el funcionament dels partits europeus no s'aconsegueix contrarestar la gran influència que exerceixen els partits nacionals i no es permet als partits europeus créixer com a organitzacions transfrontereres amb

els seus propis interessos en lloc de perseguir i regir-se pels interessos dels partits nacionals que en són membre.

Personal

Segons Bardi (1994), una massa important de treballadors assalariats a càrrec del partit pot ser vist com un indicador de la voluntat de augmentar la professionalització del partit. Normalment tenir una massa de treballadors importants es considera que indica que estem davant d'una organització consolidada (Bardi, 1994).

L'EPP actualment té, segons una auditoria independent, 34 treballadors a temps complet i amb contracte de durada indefinida (Grant Thornton, 2020). Aquests 34 treballadors estan pagats directament pel partit i disten dels 10 treballadors que tenien segons Bardi (1994) aquell mateix any. El PES té com a treballadors a temps complet i amb contracte indefinit a 30 treballadors i a 3 a temps parcial (Grant Thornton, 2021). Al 1994, el PES disposava de 13 treballadors. En aquest sentit es pot afirmar que els dos partits han ampliat els seus treballadors i podria ser un fet indicatiu de la seva voluntat d'esdevenir una organització més consolidada i sense dependències dels seus partits membres respectius.

Tot i així, encara es troben lluny dels nombres habituals que podem trobar en partits consolidats. Per posar un exemple, Esquerra Republicana de Catalunya, un partit que no es troba implementat a nivell estatal i que avarca un territori com és Catalunya de 7,5 milions de ciutadans, tenia el 2021 a 102 treballadors a sou del partit entre tècnics, administratius i diferents serveis (Esquerra Republicana de Catalunya, 2021). Aquesta comparació amb dos partits europeus que tenen com a base d'actuació, o haurien de tenir, el conjunt de la Unió Europea amb una població 447,7 milions posa de manifest que l'organització dels dos partits en temes de personal queda lluny de ser realista i el d'una organització consolidada.

Aquesta falta de personal vinculat als partits europeus com a tal té com a conseqüència que els dos partits acaben depenent dels recursos humans dels seus partits membres, evitant així esdevenir un partit amb els seus propis recursos i al servei dels seus propis interessos i no d'interessos nacionals. Aquesta situació, tal i com va dir Bardi (1994) en el seu moment, suggereixen el caràcter marginal dels partits polítics europeus en comparació amb l'organització dels partits membres que els conformen.

En contraposició, els grups parlamentaris al Parlament Europeu gaudeixen de secretariats substancials al poder contractar personal en funció del nombre d'eurodiputats de cada grup (Hix, 2002). En aquest cas trobem que el grup parlamentari de l'EPP disposa de 136 treballadors (European People's Party Group, 2023) i el grup dels Socialistes i Demòcrates, que és el grup parlamentari del PES, disposa de 250 treballadors (Socialists & Democrats Group, 2023). Aquests nombres indiquen el creixement a nivell d'organització dels grups parlamentaris en contraposició als recursos mínims que tenen els partits polítics europeus com a tal (Hix, 2002).

Si es vol avançar cap a partits polítics paneuropeus amb estructures transnacionals s'ha d'avançar cap a partits amb recursos humans propis per a poder satisfer els seus propis interessos i no dependre dels recursos humans i interessos dels diferents partits nacionals membres que conformen els partits.

Finançament

En la mateixa línia de guanyar independència dels partits membres i dels seus recursos va la qüestió del finançament dels partits polítics europeus. Com més finançament pugui obtenir un partit polític europeu més autonomia podrà guanyar respecte dels seus partits membres. La font d'aquest finançament també és important en relació a la dependència o no dels partits europeus dels seus membres.

L'EPP, l'any 2020, disposava d'actius pel valor de 10.630.178,99 euros i un benefici en aquell exercici de 413.086,66 € (Grant Thornton, 2020). Per l'altre banda, el PES tenia un actiu de 10.804.097,70 euros i uns guanys de 158.378,29 euros en l'exercici de 2021 (Grant Thornton, 2021). Per tenir elements comparatius i saber si són quantitats altes o baixes s'ha analitzat els comptes anuals dels seus partits membres a Espanya que són el PP i el PSOE. El PP l'any 2021 tenia un actiu de 80.929.642,25 euros i un resultat de l'exercici de 770.406,21 € (Partido Popular, 2021) i el PSOE un actiu de 11.379.840,69 € i un resultat d'exercici de 1.847.291,07 euros (Partido Socialista Obrero Español, 2021).

Realitzant la comparativa es pot comprovar que els nivells del EPP i del PES en relació als partits espanyols membres són inferiors sobretot si es comparen amb els resultats del PP. Per tal de maximitzar la seva autonomia i no dependre dels recursos dels partits membres els partits europeus haurien d'augmentar els seus recursos de tal manera que existís una equivalència entre els recursos dels que disposen els partits nacionals per al seu àmbit territorial i els recursos dels partits europeus per a ser aplicats a nivell de la Unió Europea.

En relació a les fonts de finançament, malgrat les dificultats de trobar d'on provenen els ingressos dels partits polítics europeus, s'ha pogut constatar quina quantitat reben de les institucions europees. El Parlament Europeu a través de la Direcció General per les Finances i de la Direcció per al finançament i recursos d'estructures polítiques finança als diferents partits polítics registrats a nivell europeu i amb representació al Parlament. En aquest cas, es veu que l'EPP té pressupostat rebre el 2023 la quantitat de 12.397.000 euros mentre que el PES té pressupostat rebre 8.526.150 euros (Directorate-General for Finance & Directorate for Political Structures Financing and Resources, 2023). El fet que rebin de manera directe finançament per part de les institucions europees, els fa menys dependents dels recursos que puguin rebre dels seus partits membres i per tant es pot considerar que els fa més autònoms.

Respecte del finançament dels partits polítics europeus es pot concloure que l'actual finançament dels partits europeus, els seus ingressos i els seus actius, no es corresponen amb la magnitud i l'àmbit d'actuació territorial dels partits. Mentre partits que tenen com a àmbit d'actuació només un dels vint-i-set Estats Membres tenen un pressupost igual o superior al dels partits europeus que actuen en la totalitat dels Estats Membres, no es podrà assumir que els partits europeus tenen el seu propi finançament autònom i els recursos per a perseguir els seus propis interessos sense dependre dels recursos i interessos dels partits membres.

Cohesió ideològica

Dins de la Unió Europea actual, un sol partit no pot afectar ni influir en el resultat de cap política de manera unilateral per aconseguir que segueixi una direcció concreta, els partits nacionals han de coordinar la seva activitat política amb altres partits que comparteixin els mateixos valors i objectius polítics (Lefkofridi & Katsanidou, 2018). Per aquesta raó, la cohesió dels partits europeus i dels seus corresponents grups parlamentaris és clau per avançar cap a un sistema més transnacional. Dit d'una altra manera, un partit serà més paneuropeu o transnacional quan més cohesió ideològica existeixi entre els seus membres atès que tindran més capacitat d'influir en les polítiques europees i esdevindran un actor amb més pes i més important.

Les ideologies polítiques poden dotar de coherència als diferents grups polítics perquè si es comparteix una ideologia els seus programes i polítiques tindran tendència a ser més pròxims i similars i les posicions en les diferents dimensions polítiques haurien de ser compartides (Rose, 2013). Segons Rose (2013), la ideologia tendeix a unir els partits que es troben dividits per les diferents nacionalitats que hi conviuen en el seu si.

Com s'ha anat veient en el transcurs d'aquest treball, la política de partits està configurada com una competició a dos nivells (nacional i transnacional); mentre la política nacional es manté com

la unitat bàsica d'organització, els grups parlamentaris al Parlament Europeu són la unitat de la competició legislativa (McElroy & Benoit, 2012).

Aquest treball s'ha centrat en el paper dels partits polítics europeus i si es poden configurar com a partits transnacionals. Però per tal de conèixer el grau de coherència ideològica dels diferents partits nacional que els componen s'ha decidit agafar com a unitat base els grups parlamentaris. En el cas dels dos partits que s'estudien (EPP i PES) la correspondència amb els seus grups parlamentaris (EPP i S&D) és idèntica, és a dir, els partits nacionals membres del partit europeu són els membres del grup parlamentari i viceversa. Tant els Estatuts de l'EPP (2022) com els Estatuts del PES (2022) preveuen que la seva expressió parlamentària al Parlament Europeu són el grup del Partit Popular Europeu i el grup dels Socialistes i Demòcrates, respectivament. Per tant, quan es parli de partits membres dels grups parlamentaris també s'estarà parlant de membres dels partits europeus. Aquest canvi d'objecte d'anàlisi es produeix perquè per tal d'analitzar la coherència i cohesió ideològica dels partits europeus s'ha preferit utilitzar instruments com la base de dades CHES 2019 que no fer un anàlisi dels diferents programes electorals dels partits nacionals donat que no sempre es corresponen amb les accions i ideologia real dels partits.

S'estudien els grups parlamentaris perquè al Parlament Europeu és on s'expressen les diferents posicions ideològiques dels diferents partits i eurodiputats i l'exercici d'aquesta diversitat ideològica acaba tenint ressò en el si del partit europeu i la seva coherència ideològica.

Tampoc s'ha utilitzat l'anàlisi del sentit de vot dels eurodiputats (*roll-call votes*) perquè poden caure en biaixos a l'hora de seleccionar-los (McElroy & Benoit, 2007) i seguint l'aproximació de McElroy i Benoit (2007) farem servir l'enquesta a experts (CHES 2019, en el aquest cas) on es situen de manera sistemàtica els diferents partits nacionals membres dels partits polítics europeus o grups parlamentaris en diferents dimensions.

Tornant a la cohesió ideològica dels diferents partits, McElroy i Benoit (2010) defensen que els grups parlamentaris estan conformats com a coalicions de partits amb visions similars sobre polítiques i Rose (2013) defensa que la ideologia tendeix a cohesionar els partits dividits per nacionalitat. Les ideologies polítiques poden donar coherència en matèria de polítiques als diferents grups si comparteixen ideologia donat que llavors existeix major probabilitat que existeixin similituds entre les diferents posicions dels partits nacionals i dels seus programes (Rose, 2013).

En línia amb aquestes idees, "hauríem d'esperar observar fortes similituds en posicions polítiques entre els partits nacionals en el si dels grups al Parlament Europeu" (McElroy & Benoit, 2012). Tot i això, existeixen dificultats a l'hora de mantenir aquesta cohesió com quan, per exemple, els moviments en certes polítiques a nivell nacional acaben generant incongruències entre el partit nacional i el grup parlamentari europeu (McElroy & Benoit, 2010).

La congruència en les polítiques a les que es donen suport o la cohesió ideològica suposen un repte constant pels grups parlamentaris al dependre de partits nacionals que efectuen moviments responenent als interessos de la seva arena electoral domèstica que acaba generant tensions en el si del grup parlamentari i pot portar al partit nacional a recalcular la seva afiliació a nivell europeu (McElroy & Benoit, 2010) com va ser el cas dels Conservadors britànics o com el cas que es veurà més endavant entre Fidesz i el Partit Popular Europeu.

El grau de cohesió dels diferents grups parlamentaris al Parlament Europeu també pot ser vist com un factor important en relació a la representativitat democràtica i l'efectivitat legislativa del Parlament Europeu, ja que es pot utilitzar com una manera d'identificació ideològica entre el partit nacional i el grup parlamentari europeu i votar en base a les posicions del partit nacional (McElroy & Benoit, 2010).

Per Bowler i McElroy (2015), l'estructura del Parlament Europeu i la naturalesa de la competició entre els partits a les eleccions europees juga a la contra respecte la cohesió en el si dels grups parlamentaris. Tot i aquesta reflexió, s'acaben constatant alts nivells de cohesió al Parlament. Una explicació podria ser que en una gran part dels vots legislatius el consens s'ha aconseguit prèviament a la votació i el vot a la cambra és pràcticament unànime donant com a resultat un creixement dels nivells d'unitat de les votacions (Bowler & McElroy, 2015). El plantejament que Bowler i McElroy (2015) defensen és que les divisions i les batalles partidistes en el si dels tres principals grups parlamentaris es produeix abans que es porti a votació l'assumpte en qüestió. En aquest cas, tal i com il·lustren Bowler i McElroy (2015), estariem parlant d'un cas de cohesió a l'hora de votar que no implica que existeixi una posició compartida i única en el si del grup parlamentari i que no s'hagi produït un debat ideològic sobre les diferents perspectives que conviuen dins del grup. Per tant, la cohesió a l'hora de votar és alta, donat que els diferents membres dels grups parlamentaris respectarien el consens assumit en el si del grup, però això no implicaria una cohesió ideològica dels membres del grup parlamentari i és el que intentarem respondre en aquest apartat.

Anàlisi de les dades

A la base de dades CHES 2019 (Jolly et al., 2022b) consten 40 observacions que són partits membres del Partit Popular Europeu al Parlament Europeu que seran objecte d'anàlisi en les variables de redistribució, posició sobre la UE i l'eix GALTAN.

Descriptives			
	redistribution	eu_position	galtan
N	40	40	40
Missing	0	0	0
Mean	6.00	5.92	6.64
Median	6.14	6.06	6.81
Mode	5.00	6.67	6.00*
Standard deviation	1.14	0.845	1.34
Variance	1.29	0.713	1.79
Range	4.55	3.82	6.20
Minimum	3.45	3.07	3.00
Maximum	8.00	6.89	9.20
Skewness	-0.620	-1.34	-0.401
Std. error skewness	0.374	0.374	0.374
Shapiro-Wilk W	0.950	0.888	0.974
Shapiro-Wilk p	0.076	< .001	0.492

* More than one mode exists, only the first is reported

Taula 1: taula descriptiva de les variables del grup parlamentari del Partit Popular Europeu

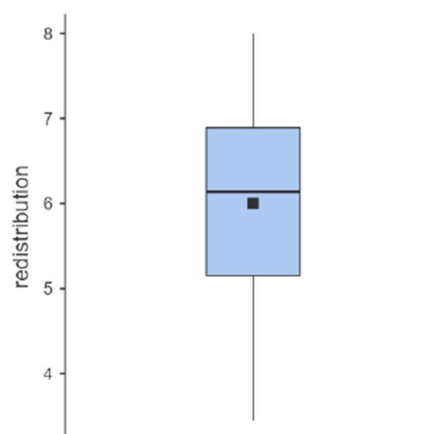

Figura 1: diagrama de caixa de la variable REDISTRIBUCION de l'EPP

L'EPP té una posició mitjana d'un 6 en la variable de redistribució i una mediana de 6,14. La moda és de 5. Aquests valors mostren com l'EPP té una posició sobre la redistribució de la riquesa que tendeix a una lleugera oposició. Tot i que trobem que la majoria dels partits se situen entorn d'una posició central (5,00) en redistribució, la mitjana i mediana s'inclinen cap a valors al voltant del 6,00 que són posicions que no donen suport a la redistribució i que es podria entendre com a lleugera oposició.

Si s'apliquen mesures de dispersió es pot comprovar com de distants es troben els diferents partits nacionals en relació a les seves posicions sobre la redistribució. El rang del EPP en relació a la redistribució és del 4,55, sent el màxim 8,00 i el mínim 3,45. El rang mostra com dins de l'EPP es troben partits que donen suport a la redistribució que conviuen alhora amb partits que s'hi oposen de manera contundent. Tot i això, la desviació estàndard i la variància mostren que la

posició majoritària dels diferents membres no dista de la posició mitjana del grup que es troba a 1,14 de la mitjana donant com a resultat una posició global del partit suficientment coherent com per dir que l'EPP es troba cohesionat en aquest aspecte.

La posició de l'EPP en redistribució tendeix a una posició contrària a la redistribució donat que la asimetria té tendència negativa i la distribució estarà concentrada a l'esquerra oposant-se a la redistribució. Amb aquestes dades es pot establir que la posició dels membres de l'EPP és lleugerament contrària a la redistribució i que existeix coherència en aquest àmbit perquè si bé és cert que existeixen un mínim i un màxim que es troben bastant distants entre ells, la resta de membres es troben en posicions bastant pròximes a la mitjana mantenint un bon grau d'homogeneïtat.

Respecte la posició de l'EPP sobre la UE i l'orientació dels seus membres respecte la integració europea la mitjana del partit es troba en un 5,92 i la mediana en un 6,06. La moda és també un valor similar (6,67) per tant es pot dir que l'EPP té una orientació favorable cap a la integració europea ja que la majoria de posicions es troben al voltant de posicions favorables (el 6 és a favor i el 7, que és el màxim valor, seria molt a favor).

En el cas de la variable de posició sobre la UE es troba un rang de 3,82, entre el mínim (3,07) i el màxim (6,89). Un altre cop es troba un rang que mostra que al grup popular coexisteixen partits que s'oposen en algun grau a la integració europea, partits que són neutrals i partits que estan a favor en un o altre nivell. Cal destacar, però, que el mínim en aquest cas correspon a un cas que es podria considerar com a valor atípic. Aquest valor atípic correspon al Fidesz-KDNP, el partit hongarès del primer ministre Viktor Orbán, que manté una posició clarament contrària a la integració europea. Al 2021, Fidesz va abandonar l'EPP després d'anys de enfrontaments i com a conseqüència de la suspensió del partit per part de l'EPP el 2019 (Brzozowski & Makszimov, 2021). S'ha mantingut aquest valor perquè a l'enquesta CHES 2019 (Jolly et al., 2022b) s'analitzen de manera conjunta el KDNP, partit que es presenta en coalició amb Fidesz. Com són analitzats de manera conjunta com a coalició i donat que l'eurodiputat del KDNP és encara membre de l'EPP perquè només el van abandonar els eurodiputats de Fidesz s'ha mantingut aquesta observació.

La desviació estàndard i la variància (0,845 i 0,714 respectivament) donen la informació que les diferents posicions dels partits nacionals són pròximes a la mitjana, per tant, es pot parlar d'una cohesió de grup en la dimensió de la integració europea. L'homogeneïtat en les posicions sobre integració europea es troba al voltant de posicions favorables a la integració europea atès que l'asimetria és negativa (-1,34) que farà que les posicions es concentrin a l'esquerra de la distribució, posicions que seran favorables a la integració europea.

Es pot parlar, doncs, d'un alt grau de cohesió en la variable de la integració europea vist que la majoria són favorables a la integració europea malgrat algunes excepcions (l'antic membre Fidesz, l'eslovac OLaNO i Forza Italia) que són més neutrals o contraris a la integració europea.

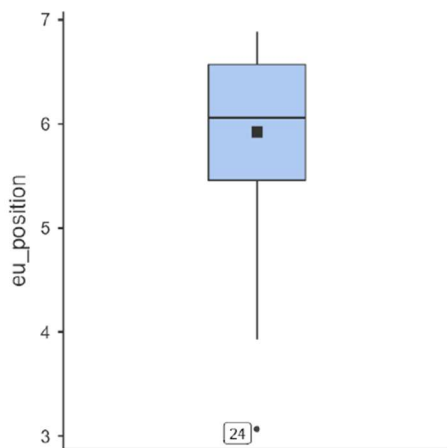

Figura 2: diagrama de caixa de la variable EU_POSITION de l'EPP

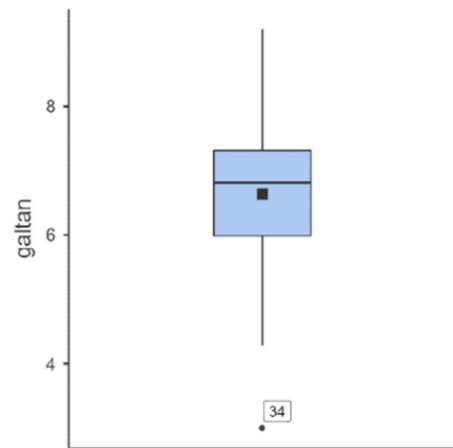

Figura 3: diagrama de caixa de la variable GALTAN de l'EPP

Quan s'analitza la posició en l'eix GALTAN s'està buscant:

La posició del partit el 2019 pel que fa a les seves opinions sobre valors socials i culturals. Els partits "llibertaris" o "postmaterialistes" defensen l'ampliació de les llibertats personals, com per exemple els drets a l'avortament, el divorci i el matrimoni entre persones del mateix sexe. Els partits "tradicionals" o "autoritaris" rebutgen aquestes idees a favor de l'ordre, la tradició i la estabilitat, creient que el govern hauria de ser una autoritat moral ferma en qüestions socials i culturals (Jolly et al., 2022b).

En relació a les seves opinions sobre valors socials i culturals, l'EPP en el seu conjunt es podria categoritzar com un partit de centre amb tendència a posicions tradicionals. La seva mitjana (6,64) i la mediana (6,81) es troben en posicions centristes però amb tendència a la banda tradicional/autoritària. Una de les modes reportades també va cap aquesta direcció (6,00).

El rang és bastant extens (6,20) vist que el mínim es troba al 3,00 i el màxim al 9,20. Com ve sent tendència al cas del grup popular europeu, els partits nacionals tenen posicions bastant contràries al trobar partits postmaterialistes (com el valor atípic representat pel txec SPOLU) i altres partits en posicions tradicionals o autoritàries. La desviació estàndard i la variància són de 1,34 i 1,79 que mostren un nivell més baix de cohesió en aquesta dimensió en comparació amb les anteriors però encara es manté un mínim nivell de cohesió atès que la majoria de partits tendeixen a convergir en posicions pròximes a la mitjana.

L'asimetria és bastant simètrica com a reflex de la posició centrista de l'EPP en aquest eix però la posició del grup popular té una tendència cap a posicions tradicionals o autoritàries més que cap a postmaterialistes o llibertàries. La cohesió en aquest àmbit és més dèbil que en altres però encara es manté un grau acceptable de cohesió en l'eix GALTAN.

Un cop analitzades les posicions del Partit Popular Europeu es pot concloure que és un grup cohesionat en les tres variables escollides. L'EPP és un grup altament cohesionat en integració europea que destaca sobre la resta perquè en aquesta dimensió l'EPP té una posició clara: estan a favor de la integració europea. En les altres dues dimensions, i en menor mesura també en la dimensió de la integració europea, es produeix un patró que es repeteix: la mitjana del partit es troba en una posició més o menys centrista i es pot veure que els diferents partits membres es distribueixen al voltant en posicions a favor o en contra d'aquella dimensió. En el cas de la redistribució l'EPP s'oposa a la redistribució i en l'eix GALTAN l'EPP té una posició central que tendeix a posicions tradicionals o autoritàries. En els dos casos es troben partits en les dues bandes

de l'eix però en ambdós casos la majoria de partits convergeixen i troben posicions pròximes a la mitjana proveint al partit d'un bon grau de cohesió.

El grup dels *Socialists & Democrats* (S&D) està compostat per partits nacionals que formen part del Partit dels Socialistes Europeus (PES) i té representació al Parlament Europeu, al Consell Europeu, al Consell i al Comitè de les Regions (Socialists and Democrats Group, 2023). Els partits que són membres del grup Socialistes i Demòcrates a l'enquesta CHES 2019 (Jolly et al., 2022b) són 30 i s'analitzaran a partir de les mateixes tres variables o dimensions.

Descriptives			
	redistribution	eu_position	galtan
N	30	30	30
Missing	0	0	0
Mean	3.05	6.11	3.95
Median	3.03	6.13	3.48
Mode	2.67*	6.00*	2.75*
Standard deviation	0.726	0.688	1.89
Variance	0.527	0.474	3.58
Range	2.92	2.93	7.41
Minimum	1.58	4.00	0.842
Maximum	4.50	6.93	8.25
Skewness	-0.0666	-1.14	0.796
Std. error skewness	0.427	0.427	0.427
Shapiro-Wilk W	0.984	0.903	0.927
Shapiro-Wilk p	0.920	0.010	0.041

* More than one mode exists, only the first is reported

Taula 2: taula descriptiva de les variables del grup parlamentari dels Socialistes & Demòcrates

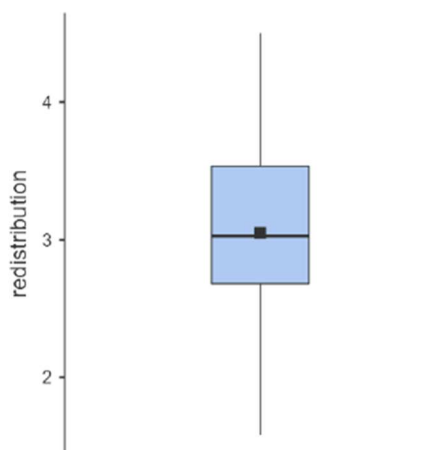

Figura 4: diagrama de caixa de la variable REDISTRIBUITION del S&D

En l'eix de la redistribució el S&D té posicions favorables a la redistribució amb una mitjana de 3,05 i una mediana de 3,03 i una de les modes reportades a 2,67. Es pot definir al S&D com un grup favorable a la redistribució igual que els seus partits membres.

La distribució dels diferents partits membres és bastant homogènia atès que el rang (2,92) va des de 1,58 a 4,50 però sempre dins de les posicions favorables a la redistribució. La desviació estàndard i la variància també mostren com els partits membres se situen pròxims a la mitjana en relació al suport a la redistribució. L'asimetria és simètrica i es pot afirmar que hi ha una distribució normal dels casos.

En el cas del S&D són clarament favorables a la redistribució i tenen cohesió entorn d'aquesta postura. El que varia és la intensitat d'aquest suport a la redistribució en funció del partit amb posicions molt favorables en la redistribució i amb altres que són menys estrictes en aquest sentit. Per tot això el S&D gaudeix d'un bon nivell de cohesió en l'àmbit de la redistribució mostrant-se favorable.

En la qüestió de la integració europea el grup S&D és favorable a la integració europea. La mitjana del grup és de 6,11, la mediana de 6,13 i una de les modes reportades de 6. Amb aquests valors es pot afirmar que la postura dels socialistes és clarament favorable a la integració europea.

Els diferents partits del S&D tenen posicions diferents però convergeixen a l'hora de donar suport a la integració europea des de posicions més neutres fins a posicions que estan molt a favor de la integració europea. El rang es mou des de posicions més neutrals (4,00) fins a posicions que són clarament partidàries de la integració europea (6,94). El mínim del rang és tractat com un valor atípic i correspon al partit romanès PSD. La desviació estàndard (0,688) i la variància (0,474)

mostren com les diferents postures dels partits nacionals són bastant pròximes a la mitjana i com a conseqüència d'aquest fet el grup gaudeix d'un bon nivell de cohesió.

L'asimetria és negativa, per tant, la distribució dels casos tendirà a estar concentrada cap a l'esquerra on es troben les posicions favorables a la integració europea. Amb aquestes dades es pot establir que el grup S&D és favorable a la integració europea i que mostra un bon nivell de cohesió interna entorn aquest tema.

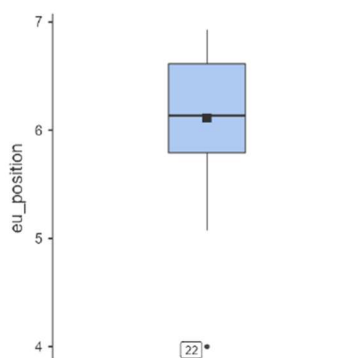

Figura 5: diagrama de caixa de la variable EU_POSITION del S&D

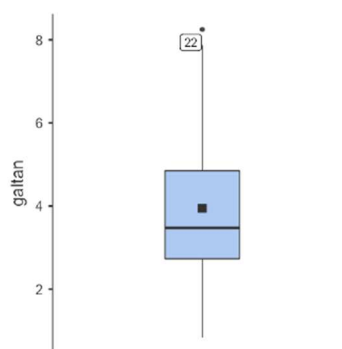

Figura 6: diagrama de caixa de la variable GALTAN del S&D

L'última variable que s'analitzarà és la posició del S&D en l'eix GALTAN. La mitjana del S&D es troba al 3,95 i la mediana al 3,48 que presentaria al S&D com un grup postmaterialista o llibertari en aquest àmbit. Una de les modes que es reporta és inclús més pròxima a aquestes posicions postmaterialistes.

El rang del S&D en l'eix GALTAN és bastant extens (7,41) des del mínim que es troba al 0,842 fins al màxim al 8,25. L'ampli rang del grup del S&D fa que comparteixin grup i partit, partits postmaterialistes i partits que es defineixen com a tradicionals amb una gran varietat d'opcions entre mig. Es pot trobar altre cop com el PSD romanès adquireix un valor atípic al considerar-se'l clarament com un partit tradicional o autoritari. Respecte la majoria dels partits del grup, no tenen un grau de cohesió tant elevat com en altres dimensions o variables vist que la desviació estàndard és de 1,89 i la variància de 3,58. L'asimetria té tendència positiva i situa al S&D en posicions que tendeixen a posicions postmaterialistes. Es pot concloure que en l'eix GALTAN es troba més diversitat dins del S&D.

Els Socialistes i Demòcrates es poden considerar com un grup pro-redistribució i pro-integració europea ateses les fortes posicions que adopten en aquests dos eixos. En ambdues dimensions el grup té una posició similar: una posició favorable a la redistribució i a la integració europea amb diferències en la intensitat d'aquest suport. En els dos casos trobem un bon nivell de cohesió interna en el si del grup S&D. Amb l'eix GALTAN, i com ja s'ha vist també amb l'EPP, el grup pateix més per mantenir una homogeneïtat amb partits que se situen en posicions als dos costats de l'eix i contradictòries entre elles.

RESULTATS

Després de realitzar tot aquest anàlisi, centrat en conèixer si els dos partits europeus majoritaris disposen d'estructures i una organització transfronterera que els assimili més a partits nacionals que a federacions de partits a nivell europeu, es poden resumir els resultats a la següent taula:

		Partit Popular Europeu (EPP)	Partit dels Socialistes Europeus (PES)
<p>Organització interna</p> <p><i>Aposta per una organització interna que busqui la conformació d'un partit transnacional?</i></p>	Estructura organitzativa	Existeix una organització pròpia de partit però els partits nacionals que en són membres hi poden influir. Malgrat que es permet la gestió del dia a dia sense presència dels partits membres, aquests copen els principals òrgans de decisió.	Existeix una organització pròpia del partit però en tots els òrgans es preveu una gran representació i influència de representants dels diferents partits membres. Els partits membres tenen una gran capacitat de decisió en el si dels òrgans de decisió.
	Militància individual	El partit no preveu una fórmula que permeti la militància individual de particulars. Als Estatuts es preveu els membres individuals, que és una figura que afecta principalment als eurodiputats del Parlament, que tindran dret a vot i de participació de manera personal i inalienable.	El partit no preveu una fórmula que permeti la militància individual de particulars. Als Estatuts es reconeix que tots els militants dels partits membres ho seran també del PES. A més a més, es reconeix la figura dels activistes que són militants dels partits membres que tenen la voluntat de ser més actius. No se'ls hi reconeix cap dret ni obligació.
	Personal	Tenen 34 treballadors del partit que resulten uns nivells baixos per a un partit polític a nivell europeu que no vulgui dependre dels recursos humans dels seus partits membres.	Tenen 30 treballadors del partit a temps complet i 3 a temps parcial que resulten uns nivells baixos per a un partit polític a nivell europeu que no vulgui dependre dels recursos humans dels seus partits membres.
	Finançament	Tenen un finançament escàs en base al seu àmbit territorial d'actuació. Rep finançament directe de les institucions europees.	Tenen un finançament escàs en base al seu àmbit territorial d'actuació. Rep finançament directe de les institucions europees.
<p>Cohesió ideològica</p> <p><i>Existeix un grau de cohesió ideològica entre els components del partit europeu o grup parlamentari?</i></p>		Existeix un bon nivell de cohesió dins del partit en redistribució, integració europea i l'eix GALTAN.	Existeix un bon nivell de cohesió dins del partit en redistribució, integració europea i l'eix GALTAN.

Si es realitza un anàlisi més profund dels resultats i es compararen, s'identifiquen semblances i diferències entre el Partit Popular Europeu i el Partit dels Socialistes Europeus.

Començant pels orígens i creació de cadascun dels partits, es pot concloure que els dos partits han tingut orígens diferents que han influït en la manera en la qual s'han configurat després dels partits. L'EPP va néixer com una forma d'agrupar i de cooperació entre els partits democristians i que pot remuntar el seu origen fins al 1945 o també fins el naixement de la Comunitat Europea del Carbó i l'Acer. En el seu procés d'evolució l'EPP ha anat creixent en nombre i ha eixamplat les seves fronteres ideològiques donant cabuda en el seu si a partits conservadors i liberals conservadors. En tot moment, l'EPP buscava augmentar la cooperació entre els partits ideològics afins i anar augmentat la cohesió de la família ideològica en l'àmbit europeu.

En canvi, el PES té un origen que va a remolc de l'EPP. El procés de creació del PES és més lent i va començar més tard i, en gran part, es va iniciar al veure com l'EPP anava aconseguint una cooperació entre els seus membres. La integració dels diferents partits nacionals en el PES (o en les seves organitzacions antecessores) va ser més difícil atesa la diversitat ideològica dins d'aquesta família i les diferents visions en aspectes com la integració europea. Tal i com confirma March (2021), el PES va néixer com una reacció a la creixent coordinació i integració dels seus contrincants democristians i no per la seva pròpia voluntat de cooperar o per creure en el projecte europeu.

Entrant en l'anàlisi de l'organització interna dels dos partits es pot defensar que existeixen intents i una aparença per part dels dos partits d'establir una organització interna transfronterera però no s'acaba d'apostar per una organització plenament transfronterera amb la conformació d'un partit paneuropeu. Els diferents partits membres, tant de l'EPP com del PES, encara tenen gran influència sobre la presa de decisions i sobre la gestió dels recursos dels dos partits europeus.

La mateixa estructura que Bressanelli (2022) estableix pels grups parlamentaris es pot trobar de manera similar als partits europeus amb un òrgan plenari amb tots els membres representats, una presidència i vicepresidències o un secretariat que dona suport. En el cas de l'EPP i el PES s'ha pogut veure com tenen una estructura organitzativa de partit pròpia.

Tot i configurar-se amb una estructura pròpia, això no ha evitat que els diferents partits membres hagin pogut ocupar diferents posicions en aquesta estructura que els permet influenciar de manera absoluta la presa de decisions dels dos partits.

El Partit Popular Europeu té més autonomia en la gestió del dia a dia. L'òrgan encarregat de la gestió ordinària del dia a dia del partit és la Presidència i en aquest òrgan els partits membres no hi tenen presència directa. Si bé és cert que els membres que conformen la Presidència són militants de partits membres i poden dependre dels seus interessos, no ocupen els càrrecs de direcció pel fet de ser militants de partits nacionals membres sinó que ho són perquè els ha escollit el Congrés, fet que els hi atorga més legitimitat. Tot i així, quan s'analitzen altres òrgans de l'EPP, es pot veure com els diferents partits membres ocupen posicions d'influència o de poder per a marcar les decisions estratègiques i més importants del partit. És el cas de l'Assemblea Política, on els partits membres ja tenen presència directa amb els presidents de cada partit membre o amb els presidents de les delegacions nacionals al Parlament Europeu i controlen l'òrgan. La mateixa dinàmica de control per part dels partits membres es reproduïx al Congrés. En definitiva, tot i poder gestionar de manera més autònoma el seu dia a dia, la nombrosa presència de càrrecs de partits nacionals en el si dels òrgans de govern de l'EPP l'allunya de la possibilitat d'establir una estructura transfronterera que no depengui dels diferents interessos nacionals.

Si es compara amb el cas del Partit dels Socialistes Europeus, el PES es troba en una situació encara més agreujada. El PES es troba tutelat pels diferents partits membres fins i tot en la Presidència que és l'òrgan que s'encarrega de la direcció ordinària del dia a dia. Com ja s'ha comentat anteriorment, formen part de la Presidència un representant per partit membre que dupliquen en nombre als càrrecs que formen part de la Presidència pel fet de ser càrrecs propis del PES, fet que a la pràctica porta a un domini total dels partits membres de la Presidència. Les mateixes dinàmiques es repeteixen als altres òrgans del PES amb el Consell i el Congrés absolutament copats pels diferents partits membres. El PES es troba sota la influència i control dels seus partits membres i dificulta qualsevol intent de transformació del PES en un partit paneuropeu amb estructures transnacionals.

En relació amb l'estructura organitzativa, cap dels dos partits es pot parlar que disposi d'una estructura transnacional que l'acosti a esdevenir un partit paneuropeu. El PES, en aquest cas, es troba en una situació més llunyana que l'EPP però cap dels dos es troba pròxim a esdevenir un partit paneuropeu amb estructures transfrontereres.

Johansson i Raunio (2022) diagnosticaven que els partits polítics europeus, com a resultat de la seva escala, s'enfrontaven a dificultats a l'hora d'arribar al conjunt de la ciutadania. Si a aquest fet li sumem que els dos partits polítics analitzats no disposen de la figura més típica que tenen els ciutadans a l'hora de relacionar-se amb un partit i participar d'ell com és la militància, la distància entre la ciutadania europea i els dos partits majoritaris europeus s'engrandeix.

L'EPP no disposa de cap manera de relacionar-se de manera directa amb els ciutadans dels diferents Estats Membres fet que l'allunya de la ciutadania i li falta un vincle i relació directa amb la societat europea. L'EPP no preveu la militància de ciutadans particulars en el seu si ni cap altre fórmula que se li assimili.

En canvi, el PES (malgrat tampoc oferir la possibilitat d'una militància individual) intenta alguna aproximació. El primer que fa el PES és reconèixer com a membres del PES, de manera automàtica, tots els militants de les formacions que són membres del partit europeu. Tot i aquest reconeixement, això no es tradueix en cap cosa substancial ni en el reconeixement de drets i deures com a membres del PES. El PES també preveu la figura dels activistes del partit, militants dels partits membres que volen participar de manera més activa en les activitats del PES. Aquests activistes tampoc tenen reconeguts cap dret ni deure més enllà de la possibilitat de constituir-se com a grup d'activistes locals i participar a la pàgina web de la que disposen i on tenen materials. La figura dels activistes del PES, tot i ser una forma de relació més directa amb els particulars, dista de ser una relació de militància o similar.

En definitiva, els dos partits no preveuen la possibilitat de la militància individual per part de ciutadans particulars però el PES ha intentat fer passos en aquesta direcció malgrat estar lluny de la figura de la militància individual, que si que permeten altres partits europeus. Sense la possibilitat de permetre la militància directe dels ciutadans europeus en el partit i de la seva participació en la presa de decisions no es pot parlar d'un partit paneuropeu.

Si es parla del personal dels partits i de com bons nivells de treballadors indiquen l'existència d'un partit fort i estable amb la voluntat d'influir en la societat, l'EPP i el PES no compleixen les expectatives. Un dels arguments que donava Lord (2004) per defensar que no es podia parlar d'un sistema de partits propi i autònom de la Unió Europea era la dependència dels partits europeus dels seus partits membres en àmbits com el dels recursos. En aquest cas, els recursos humans dels dos partits europeus estudiats es troben en nivells absolutament insuficients. Si es vol aconseguir un partit autònom que treballi de manera transnacional (amb el volum de feina que això suposa) cal un bon volum de treballadors propis del partit.

En aquest aspecte, l'EPP i el PES es troben en la mateixa situació amb una trentena de treballadors al partit, nombre que es veu superat fins i tot per algun partit regional com s'ha vist, que suposen un nivell baix en comparació amb el seu àmbit territorial d'actuació. Aquesta situació no es compensa amb l'elevat nombre de treballadors dels que disposen els grups parlamentaris perquè primer de tot, depenen dels interessos del grup parlamentari i no del partit, no responen davant del partit i si es vol apostar per un partit paneuropeu s'ha d'apostar per enfortir el partit i no els grups parlamentaris que han de ser l'expressió del partit al Parlament i no viceversa.

L'absència d'un bon nombre de personal al partit allunya la possibilitat d'estructurar-se com un partit paneuropeu amb unes estructures transnacionals que funcionin.

Dins dels diferents recursos, s'ha analitzat també els recursos econòmics dels que disposen els partits. El finançament dels partits és cabdal per a poder organitzar una estructura transnacional forta i amb un funcionament òptim i correcte. També és important per què el finançament propi dels partits europeus els fa menys dependents dels recursos econòmics dels partits membres i per consegüent també menys dependents dels seus interessos.

Si s'analitza el finançament per si sol de l'EPP i el PES, ofereix poca informació tret de poder comparar el finançament d'un i altre partit que es troben en nivells similars. Però al compararlo amb el finançament de dos dels seus partits membres (el PP i el PSOE) es fa visible que els recursos econòmics dels partits europeus són insuficients. Per tal de fer viable estructures transnacionals que facin dels partits europeus subjectes independents cal escalar els pressupostos de manera proporcional a la influència i l'àmbit d'actuació que els partits europeus tenen.

El fet que el Parlament Europeu doti de finançament a aquells partits polítics europeus que es trobin registrats i amb presència al Parlament és un punt positiu de cares a construir partits paneuropeus. El finançament directe del Parlament fa menys dependents als partits europeus dels recursos econòmics dels seus partits membres.

Amb els nivells de finançament actuals de l'EPP i el PES, la possibilitat de crear partits amb estructures transnacionals és més difícil que si els dos partits tinguessin un pressupost adequat al seu àmbit d'actuació territorial.

Tal i com deia Lord (2004), el que s'entén per "dreta" o "esquerra" canvia depenent del context nacional al no existir una arena política exclusivament europea. Per molt que l'EPP agrupi els partits de tradició democristiana i conservadors els significats d'aquestes etiquetes poden variar i acollir a partits que s'identifiquin amb aquesta etiqueta però amb idees i polítiques diferents. Com ja s'ha vist, la coherència ideològica dels partits europeus és clau per aprofundir en uns partits paneuropeus on hi convisquin membres de diferents realitats nacionals però amb objectius comuns a nivell europeu.

El primer eix sobre el que s'ha analitzat la coherència ideològica dels partits ha estat la redistribució. L'EPP ocupa una posició de centre en aquest aspecte amb partits membres més favorables a la redistribució i partits membres que ho són menys o s'hi oposen. Tot i així, l'EPP tendeix més a posicions lleugerament contràries a la redistribució i manté un bon nivell de coherència ideològica entre els seus membres. En el cas del PES la coherència ideològica és més elevada al posicionar-se clarament, tant el PES com els seus partits membres, en posicions pro-redistribució. Només varia la intensitat d'aquest suport però es mostren altament cohesionats en aquest àmbit.

Una de les clivelles pròpies del sistema de partits europeu és la integració europea i el suport que li donen els diferents partits. Els dos partits majoritaris, en el seu conjunt, són favorables a la integració europea. L'EPP té una orientació favorable cap al projecte europeu i es mostra cohesionat en aquest aspecte amb algunes excepcions que s'hi mostren contràries com Fidesz

(actualment ja és exmembre), OLaNO o Forza Italia. El PES i els seus partits membres també són favorable a la integració europea amb l'excepció del PSD. En l'eix de la integració europea els dos partits assoleixen bons nivells de coherència ideològica.

Finalment s'ha analitzat l'eix GALTAN o postmaterialistes/tradicionals que ha resultat un eix que ha dividit més els diferents membres dels dos partits europeus. L'EPP es troba en posicions de centre amb tendència a posicions tradicionals però en el seu si conviuen tant partits postmaterialistes com partits tradicionals. Malgrat l'existència d'aquestes posicions oposades, el fet que tant els partits d'una banda com els de l'altre es trobin en posicions que tendeixen a convergir cap al centre fa que es pugui aguantar un nivell de cohesió acceptable. La mateixa situació de divisió viu el PES, arribant a estar lleugerament menys cohesionat que l'EPP, amb partits declarats com a postmaterialistes i partits tradicionals. El PES, però, es defineix com a partit postmaterialista i s'acaba arribant a un nivell suficient de cohesió.

En general, existeix un bon nivell de cohesió ideològica tant al Partit Popular Europeu com al Partit dels Socialistes Europeus que permetrien la conformació d'estructures més transnacionals que apropessin als partits a esdevenir partits paneuropeus cohesionats i amb objectius propis i comuns.

CONCLUSIONS

La situació actual dels partits polítics majoritaris europeus, el Partit Popular Europeu i el Partit dels Socialistes Europeus, queda lluny de ser similar a la d'un partit paneuropeu amb estructures transnacionals. La seva organització interna, com s'ha pogut comprovar, dista de ser transnacional atès que diferents elements no aposten per aquesta perspectiva. En canvi, existeix una bona cohesió ideològica interna dels partits que permetria la construcció d'un discurs ideològic paneuropeu o transfronterer. Si es vol avançar cap a partits amb estructures transnacionals i paneuropeus cal voluntat i el compromís dels diferents partits membres que conformen els partits europeus per renunciar a la influència que exerceixen dins d'aquests.

Els partits paneuropeus, tal i com ho defineix Kolster i von Homeyer (2019), entenen i interpreten la política europea a través d'una perspectiva transnacional. Aquesta no és la situació on es troben actualment ni el EPP ni el PES que, tal i com conclouen Johansson i Raunio (2019), malgrat haver intentat (a través de reformes de la seva organització interna) reduir la dependència dels partits nacionals, segueixen quedant limitats en els seus esforços per aconseguir veu pròpia com a actors de ple dret.

Ladrech (1997) definia el sistema polític europeu com un sistema parcial com a resultat de la seva falta de legitimitat independent que no opera segons les línies genèriques parlamentàries o sense ser una entitat territorial clarament d'aspecte federal. En molts aspectes, el sistema polític europeu segueix en encallat en aquesta situació incapaç d'evolucionar cap a estructures polítiques més federals i cap a un sistema polític total i independent.

Després del sorgiment de les federacions transnacionals com a resultat de les primeres eleccions directes i per sufragi universal al Parlament Europeu (Hix, 1996) i la seva evolució cap a partits polítics a nivell europeu com a resultat de la continuada cooperació transnacional dels partits nacionals (Johansson, 2015) s'ha acabat donat pas al sistema de partits polítics actual. Actualment existeix un sistema conformat per partits polítics europeus, conformats per diferents partits nacionals i que tenen la seva expressió parlamentària en els diferents grups parlamentaris al Parlament Europeu. La relació entre aquests tres actors és el que acaba conformant parcialment l'arena política europea.

L'origen dels partits polítics europeus té implicacions en l'actual conformació dels partits, tal i com s'ha pogut veure. La voluntat d'augmentar la cooperació entre partits afins i la voluntat

d'aconseguir una cohesió dins de la família ideològica en l'àmbit europeu va ser el que va donar origen a l'EPP. En contraposició, el PES va néixer com a resposta a aquests nivells de cooperació de la seva contrapart i no per pròpia convicció i voluntat. Aquests orígens acaben repercutint en les estructures dels dos partits i en com un partit aconsegueix més autonomia (una autonomia insuficient com es veurà) mentre que el PES es veu controlat pels seus partits membres en gairebé tots els àmbits de direcció.

L'estudi dels seus orígens i la seva evolució fan sorgir la pregunta sobre quin serà el següent pas en el seu desenvolupament. La dicotomia a la que fan front els diferents partits europeus és si estancar-se en la seva situació actual o si apostar per una major integració política i avançar cap a la figura dels partits paneuropeus.

Si es posa el focus en el moment actual i en l'anàlisi dels partits polítics europeus es poden trobar diferents diagnòstics de la seva situació. Si es fa referència a la seva organització interna, atenent als resultats, es pot afirmar que és insuficient per a poder establir un partit paneuropeu amb estructures transnacionals.

L'estructura organitzativa actual de l'EPP i dels PES es troba absolutament controlada pels partits nacionals. Aquest fet porta a una situació on els diferents interessos nacionals adquireixen una gran rellevància que mantenen els interessos europeus en un segon pla. L'estructura organitzativa dels partits polítics actuals no permet l'evolució dels partits en alguna cosa que vagi més enllà d'una simple federació de diferents partits nacionals a nivell europeu. El pes i la influència dels partits nacionals, tant en l'EPP com en el PES, els fa presos dels seus interessos i els resta autonomia.

Un altre punt analitzat ha estat l'absència d'una militància individual en aquests dos partits. El fet que un ciutadà europeu no tingui la possibilitat d'entrar als partits europeus de manera directa els allunya de la societat, en un moment on el sistema polític europeu necessita de fonts de legitimitat que els acosti a la ciutadania. La falta d'una militància de ciutadans a títol particular en aquests dos partits posa de manifest la falta de democràcia interna i de participació per part dels ciutadans que pateixen l'EPP i el PES. Amb la presència de ciutadans dins d'aquests partits, s'aconseguiria establir un contrapès als diferents partits nacionals i s'avançaria en l'uropeïtzació dels ciutadans que tant necessària és per dotar d'importància l'arena política europea.

En relació als recursos dels que disposen els partits polítics europeus, i més concretament als recursos humans, cal una millora per poder assolir unes estructures transnacionals. L'actual nivell de treballadors de l'EPP i el PES, tenint en compte el seu àmbit territorial d'actuació, és irrisori comparat amb altres partits de nivell estatal o fins i tot regional. Si s'aposta per una estructura transnacional cal una força humana en el si dels partits que assumeixi l'augment de volum de feina que tindrà el partit. Com major sigui l'estructura a la que aspiri el partit, majors hauran de ser els recursos humans a la seva disposició. Els partits polítics actualment depenen dels recursos humans dels partits membres i del grup parlamentari i això els hi resta independència i autonomia.

Per tal d'aconseguir majors recursos humans o estructures internes més sòlides i que busquin perspectives transfrontereres cal un bon pressupost. L'actual nivell de finançament dels partits polítics europeus és escàs si es vol apostar per un partit paneuropeu. Si es vol millorar els aspectes anteriors, cal buscar noves vies de finançament per a poder augmentar el pressupost perquè una major independència i autonomia dels partits passa per més finançament.

A nivell de discurs ideològic existeix una bona base de cares a aconseguir estructures de partit paneuropeu. La cohesió ideològica en el si dels dos partits s'ha demostrat bona i robusta. Malgrat les diferències naturals que existeixen entre els diferents partits membres, tant l'EPP com el PES són capaços d'establir un discurs ideològic propi i compartit. Aquesta cohesió ideològica és un primer pas per a poder avançar cap a partits amb perspectives transnacionals i demostra que els

partits europeus estan preparats per afrontar la política europea des d'una visió, en aquest cas ideològica, transfronterera i amb un discurs propi i independent dels partits membres. Les clivelles que divideixen el sistema de partits no fracturen internament als membres dels partits polítics europeus i demostren que les diferents agrupacions dels partits responen a motius ideològics i no a interessos particulars dels partits.

Si s'entra a comparar els dos partits es pot arribar a concloure que l'EPP es trobaria lleugerament més pròxim a avançar cap a estructures més transnacionals pels seus orígens i la seva estructura però el PES no es queda enrere en àmbits com la seva cohesió ideològica. Malgrat això, no es pot dir que cap dels dos partits es trobi pròxim a una estructura de partit paneuropeu. Tant l'EPP com el PES es troben en un punt similar amb estructures pròpies i bons nivells de cohesió ideològica però amb les estructures dels partits dominades pels partits membres que frenen qualsevol evolució cap a un partit polític europeu més transfronterer. No es preveu que un dels dos evolucioni cap a estructures transfrontereres i l'altre no, el camí (si és que el fan) segurament el facin de manera conjunta.

El diagnòstic del moment actual dels partits és clar. Els partits polítics no tenen estructures d'un partit paneuropeu. Per tal d'aconseguir avançar cap a estructures transnacionals haurien de millorar diferents aspectes dels que s'han analitzat. El primer pas és incorporar la militància individual en la seva estructura i organització interna. La participació de ciutadans individuals als partits els dotaria d'un vincle més directe amb la societat i amb presència directa als diferents territoris de la Unió Europea. A més a més, els militants suposarien un contrapès intern als partits membres i als seus interessos i amb la seva participació dotarien de més legitimitat als òrgans de direcció a l'hora de no dependre dels partits nacionals. La militància de base enriquiria als partits polítics europeus i permetria que s'acostessin a la ciutadania i als diferents militants dels partits nacionals sense la necessitat de vehicular qualsevol comunicació a través dels partits membres. Si es vol que els partits polítics europeus guanyin importància i que les eleccions europees deixin de ser vistes com unes eleccions de segon ordre, cal que la ciutadania pugui participar de manera directa dins dels partits polítics europeus.

Un altre punt important és augmentar el finançament. Per a poder consolidar les estructures del partit i reduir la dependència dels partits membres cal augmentar el pressupost dels partits polítics europeus i buscar noves maneres de finançament. Cal aconseguir més recursos, tant econòmics com humans, si el que es vol és augmentar la presència i l'estructura del partit que implicarà més feina.

A partir d'aquestes millores més immediates es podrà continuar amb altres propostes com construir un discurs propi de la realitat europea, que parteix d'una bona base al existir una bona cohesió ideològica als partits, i establir objectius i horitzons propis de la política europea des d'una perspectiva transnacional. S'han d'adaptar i construir estructures internes als partits que permetin aconseguir que el partit es dirigeixi a la consecució d'aquests objectius i interessos i que no es vegin influenciats per els partits membres.

En definitiva, cal apostar per partits europeus que actuïn en l'arena política europea en base als seus interessos i al seu discurs propi amb una perspectiva exclusivament europea reduint les actuals interferències dels interessos nacionals dels partits membres.

Responent a la pregunta de recerca actualment els partits polítics europeus majoritaris (l'EPP i el PES) no poden ser considerats com a partits paneuropeus amb estructures transnacionals ni es dirigeixen cap a aquesta modalitat de partit. No tenen una organització interna que sigui transfronterera atès que depenen dels interessos dels partits polítics membres que copen els òrgans de direcció i dels que depenen els recursos econòmics i humans. Ideològicament, tant l'EPP com el PES, gaudeixen d'un bon nivell de cohesió interna que els permetria construir un discurs ideològic propi i independent. En cas que existís la voluntat d'avançar cap a estructures de partit paneuropeu s'hauria de reforçar els partits i bastir estructures que permetessin reduir la dependència dels partits nacionals. Si la Unió Europea vol avançar en la seva integració política es fa necessari enfortir un dels seus principals actors, els partits polítics europeus.

BIBLIOGRAFIA

- Andry, A. (2019). Was there an alternative? European socialists facing capitalism in the long 1970s. *European Review of History: Revue européenne d'histoire*, 26(4), 723-746.
- Authority for European Political Parties and European Political Foundations. (2023). *Registered Parties*. Authority for European Political Parties and European Political Foundations. <https://www.appf.europa.eu/appf/en/parties-and-foundations/registered-parties>
- Bardi, L. (1994). Transnational Party Federations, European Parliamentary Party Groups and the Building of Europarties. En *How Parties Organize* (p. 357-372). SAGE Publications.
- Bardi, L. (2004). European political parties: A (timidly) rising actor in the EU political system. *The International Spectator*, 39(2), 17-30.
- Bowler, S., & McElroy, G. (2015). Political Group Cohesion and 'Hurrah' Voting in the European Parliament. *Journal of European Public Policy*, 22(9), 1355-1365.
- Bressanelli, E. (2022). The Political Groups as Organisations: The Institutionalisation of Transnational Party Politics. En P. Ahrens, A. Elomäki, & J. Kantola (Ed.), *European Parliament's Political Groups in Turbulent Times*. Springer International Publishing.
- Brzozowski, A., & Makszimov, V. (2021, març 3). Orbán's Fidesz leaves EPP Group before being kicked out. *Www.Euractiv.Com*. <https://www.euractiv.com/section/future-eu/news/orban-fidesz-leaves-epp-group-before-being-kicked-out/>
- Chapel Hill Expert Survey. (2023). *CHES-Europe*. Chapel Hill Expert Survey. <https://www.chesdata.eu/ches-europe>
- Delwit, P., Kulahci, E., & Walle, C. (2004a). *The Europarties. Organisation and Influence*.
- Delwit, P., Kulahci, E., & Walle, C. (2004b). The European party federations. A political player in the making? En P. Delwit, E. Kulahci, & C. Walle, *The Europarties. Organisation and Influence* (p. 5-16).
- Directorate-General for Finance & Directorate for Political Structures Financing and Resources. (2023). *Funding from the European Parliament to European political parties per party and per year*. European Parliament. <https://www.europarl.europa.eu/contracts-and->

grants/files/political-parties-and-foundations/european-political-parties/en-funding-amounts-parties-2023.pdf

- Esquerra Republicana de Catalunya. (2021). *Memòria dels comptes anuals del 2021*.
- European People's Party Group. (2023). *Staff—EPP Group in the European Parliament*. EPP Group in the European Parliament. <https://www.eppgroup.eu/about-us/secretariat>
- Grant Thornton. (2020). *Independent auditor's report with respect to the Annual Accounts of the European People's Party AISBL for the year ended 31 December 2020*.
- Grant Thornton. (2021). *Independent auditor's report with respect to the Annual Accounts of the Party Of European Socialists AISBL for the year ended 31 December 2021*.
- Hix, S. (1996). The transnational party federations. En *Political parties and the European Union* (p. 308-331). Routledge.
- Hix, S. (2002). Parties at the European Level. En P. Webb, D. Farrell, & I. Holliday (Ed.), *Political Parties in Advanced Industrial Democracies* (p. 280-309). Oxford University Press.
- Johansson, K. M. (2015). Europarty Influence and Its Limits: The Case of the European People's Party and the Amsterdam Treaty. *Journal of European Integration*, 38(1), 79-94.
- Johansson, K. M., & Raunio, T. (2019). Political Parties in the European Union. *Oxford Research Encyclopedia of Politics*.
- Johansson, K. M., & Raunio, T. (2022). Shaping the EU's Future? Europarties, European Parliament's Political Groups and the Conference on the Future of Europe. En P. Ahrens, A. Elomäki, & J. Kantola (Ed.), *European Parliament's Political Groups in Turbulent Times* (p. 173-197). Springer International Publishing.
- Jolly, S., Bakker, R., Hooghe, L., Marks, G., Polk, J., Rovny, J., Steenbergen, M., & Vachudova, M. A. (2022a). Codebook Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Jolly, S., Bakker, R., Hooghe, L., Marks, G., Polk, J., Rovny, J., Steenbergen, M., & Vachudova, M. A. (2022b). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.

- Kolster, C., & von Homeyer, H. (2019, maig). Pan-European Parties – Who Are They, What Do They Want and Can They Win Elections? *CIDOB*.
- Kreppel, A. (2000). Rules, Ideology and Coalition Formation in the European Parliament: Past, Present and Future. *European Union Politics*, 1(3), 340-362.
- Ladrech, R. (1997). Partisanship and Party Formation in European Union Politics. *Comparative Politics*, 29(2), 167-185.
- Lefkofridi, Z., & Katsanidou, A. (2018). A Step Closer to a Transnational Party System? Competition and Coherence in the 2009 and 2014 European Parliament. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 56(6), 1462-1482.
- Lord, C. (2004). Political Parties and the European Union. What kind of imperfect Competition? En P. Delwit, E. Kulahci, & C. Walle, *The Europarties. Organisation and Influence* (p. 45-68).
- March, L. (2021). The Party of European Socialists and Its Problems. En J. L. Newell (Ed.), *Europe and the Left: Resisting the Populist Tide* (p. 93-119). Springer International Publishing.
- McElroy, G., & Benoit, K. (2007). Party Groups and Policy Positions in the European Parliament. *Party Politics*, 13(1), 5-28.
- McElroy, G., & Benoit, K. (2010). Party Policy and Group Affiliation in the European Parliament. *British Journal of Political Science*, 40(2), 377-398.
- McElroy, G., & Benoit, K. (2012). Policy positioning in the European Parliament. *European Union Politics*, 13(1), 150-167.
- Partido Popular. (2021). *Cuentas anuales del PP*.
- Partido Socialista Obrero Español. (2021). *Memoria anual 2021*.
- Estatuts del Partit dels Socialistes Europeus, (2022).
- Regulació interna del Partit Popular Europeu, (2021).
- Estatuts del Partit Popular Europeu, (2022).
- Party of the European Socialists. (2023a). *PES Activists*. The Party of European Socialists. <https://pes.eu/activists/>

- Party of the European Socialists. (2023b). *Presidency—Party of the European Socialists*. The Party of European Socialists. <https://pes.eu/about-us/the-party/presidency/>
- Piermattei, M. (2014). The Union's political parties: Historical evolution and research. En M. Mascia, F. Longo, D. Pasquinucci, M. R. Allegri, S. Aloisio, G. Laschi, & M. Piermattei, *Towards a European Transnational Party System* (p. 35-44). Associazione Universitaria di Studi Europei.
- Priestley, S. J. (2010). European Political parties: The missing link. *Notre Europe, Policy Paper 41*.
- Rose, R. (2013). European Parties: Integration before Representation. En R. Rose, *Representing Europeans: A Pragmatic Approach* (p. 114-127). OUP Oxford.
- Socialists & Democrats Group. (2023). *Our Team—S&D*. Socialists & Democrats. <https://www.socialistsanddemocrats.eu/who-we-are/our-team>
- Socialists and Democrats Group. (2023). *Our national parties*. Socialists & Democrats. <https://www.socialistsanddemocrats.eu/who-we-are/our-political-family/our-national-parties>
- Tensen, B., Novotný, V., Reho, F. O., & Van Hecke, S. (2014). The Christian Democratic origins of the European People's Party: Values and relevance for policies. *European View, 13*(2).